

Ainevaldkond „Kunstiained“

Aine: Muusika

1. Üldalused

1.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

1.1.1. Muusika õppe- ja kasvatusesmärgid I kooliastmes

3. klassi lõpetaja:

1. osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises ja liikumises;
2. laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning vastavalt võimetele ühe- ja/või kahehäälses kooris;
3. laulab eesti rahvalaule (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
4. laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
5. lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;
6. rakendab pillimängu kaasmängudes;
7. kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes;
8. kirjeldab kuulatavat muusikat suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega;
9. väärtustab enese ja teiste loomingut;
10. mõistab laulupeo tähendust.

1.1.2. Muusika õppe- ja kasvatusesmärgid II kooliastmes

6. klassi lõpetaja:

1. osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises;
2. laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;
laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja musitseerib tunnis erinevates vokaal- ja pillikoosseisudes;
3. oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi;
4. oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule;
5. kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);
6. kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi;

7. julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;
8. kasutab muusika oskussõnu kuulatavate muusikapalade kirjeldamisel ning suunavate küsimuste abil oma arvamuse põhjendamisel; mõistab autorsuse tähendust;
9. eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat;
10. leiab iseloomulikke jooni Eesti ja teiste maade rahvamuusikas;
11. tunneb huvi oma kooli ja paikkonna muusikaelu ning -sündmuste vastu ja osaleb selles, mõistab laulupeo traditsiooni tähendust.

1.1.3. Muusika õppe- ja kasvatuseesmärgid III kooliastmes

9. klassi lõpetaja:

1. huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
2. teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel;
3. osaleb aktiivselt muusitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansamblis);
4. arendab loomeideid muusikalise eneseväljenduse kaudu: katsetab ideid muusikategevustes, leiab lahendusi esile kerkinud probleemidele, hindab isikupära ja erinevaid lahendusi ning on püsiv ja järjekindel;
5. tunnetab ja rakendab liikudes muusika karakterit ja väljendusvahendeid;
6. väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja laulja ja/või pillimängijana ning osaleb laulupidudel;
7. teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust;
8. tegutseb eetiliselt ja ohutult (sh autoriõigust arvestades) nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonnasse;
9. valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d), hindab oma kogemust ja jagab seda kaaslastega;
10. teadvustab, et teadlikuma muusitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältsed, rütmifiguurid ja pausid: kaheksandiktaktimõõt laulurepertuaarist tulenevalt; ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivõti repertuaarist tulenevalt; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele;
11. mõistab, kuidas huvi muusika vastu ning muusikaoskused võimaldavad kujundada sellest elukestva harrastuse või elukutse.

1.2 Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstide valdkonna aineid põhikoolis ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku maailmapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas. Loomise, esitamise, teoste interpreteerimise ja analüüsimise kaudu õpitakse tundma traditsioonilisi ning nüüdisaegseid kunste, nende sisu, vorme ja tähendusi, kujundatakse mõistmist ning kriitikameelt. Arendatakse mõtlemise paindlikkust ning avatust kultuurilistele ja individuaalsetele erinevustele, mis toetab toimetulekut kiiresti muutuvast ja mitmekultuurilises maailmas.

Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitvset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena. Kunstitegevused tasakaalustavad valdavalt verbaalset ning analüütilist mõtlemist teistes õppeainetes, lisades kujundliku, sünteesiva ja intuiitvse poole. Selle tulemus on terviklik mõtlemine, mis võimaldab läheneda loovalt probleemidele ning väärtustada erinevaid lahendusi ja lahendite mitmetahulisust. Kunstidega tegelemine avaldab positiivset mõju kõikide ainete õppimisele.

Muusikal kui universaalsel suhtlusvahendil on läbi aegade olnud tähtis osa laste ja noorte vaimsel, moraalsel ning esteetilisel kasvatamisel. Muusikaõpetuse taotlus on luua muusikateadmiste, -oskuste ja -kogemuste süsteem. Üldhariduskooli muusikaõpetuse eesmärk on tekitada huvi muusika ja musitseerimise vastu ning kujundada harmoonilist ja loovat isiksust. Muusikaõpetuses lähtutakse eesti koolimuusikas väljakujunenud traditsioonidest ja põhimõtetest (Riho Päts, Heino Kaljuste), mis toetuvad Zoltán Kodály meetodile ja Carl Orffi pedagoogika adapteeritud käsitlusele ning tänapäeva pedagoogika teadmusele ja kogemusele. Muusikaga tegelemine rikastab tundeelu, kujundab esteetilisi hoiakuid ja kultuurilisi tõekspidamisi. Muusikaõpetuse kaudu luuakse võimalused muusikaoskuste arenguks, avatakse ja avardatakse muusikaga tegelemise viise ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamise kaudu kujundatakse õpilaste sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid ja muusikamaitset. Muusikaõpetuses tähtsustatakse:

- 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;
- 2) loomingulist eneseväljendust;
- 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;
- 4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;
- 5) muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujunemisel;
- 6) õppija huvi ja isikupära.

Valdkonnasisene lõiming tugineb kunsti ja muusika kokkupuutepunktidele. Kunst ja muusika jagavad sarnaseid baasmõisteid, mille sisu on aga erialade väljendusvahenditest lähtuvalt ainuomane; ka kontseptsioonide sisu ei pruugi kattuda. Seetõttu on kunsti ja muusika lõimingukeskmeks ühised aspektid:

- 1) teose, autori ja loomingu määratlus;
- 2) esitus ja tõlgendus (interpreteerimine) ning kriitika;
- 3) ajalooliselt interdistsiplinaarsed kunstid (sõna-, muusika- ja tantsuteater, film);
- 4) nüüdisaegsed mitmemeelelised kunstinähtused (video ja performance, meie aja tsirkus, installatiivne, uusmeedia kunst jms).

2. Teemaatiline planeerimine astmeti ja klassiti

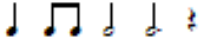
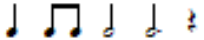
2.1. I kooliaste

2.1.1. 1. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
----------	--------------	--------------------------------	------------------------

<p>Laulmine Loomulik kehahoid ja hingamine, vaba toonitekitamine, selge diktsioon oma hääle tundmaõppimine eakohast laulude esitamisel; meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi; eakohased laste-, mänguja mudellaulud, kaanonid; eesti ja teiste rahvaste rahvalaulud; ühislaule: „Eesti hüm” (F. Pacius), „Mu koduke” (A. Kiiss); lastelaulud „Lapsed, tupp”, „Kevadel” (Juba linnukesed); teab astmete SO, MI, RA, JO asukoh noodijoonestikul ja tajub astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA, JOMI-SO jne.) kuulmise käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.</p>	<p>Õpilane: laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga üksi ja rühmas; laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hüm” (F. Pacius), „Mu koduke” (A. Kiiss); lastelaulud „Lapsed, tupp”, „Kevadel” (Juba linnukesed); laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid SO, MI, RA).</p>	<p>Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid. Matemaatika: arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitminelahutamine, loendamine, loogika, mälu. Inimeseõpetus: kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.</p>
<p>Pillimäng Kehapillimäng laulude saateks ja iseseisvate paladena; rütm- ja plaatpillid, nende mänguvõtted, lihtsad kaasmängud ja ostinatod laulude saateks ja iseseisvate paladena.</p>	<p>Õpilane: kasutab keha-, rütm- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato’des ning iseseisvates palades; kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus)</p>	<p>Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpikeskkonnas.</p>	<p>Kunst/loodusõpetus: loodusandide (kastanite, tõrude, kivide vms) värvimine vastavalt astmete värvile, kasutamine astme- ja rütmitöös). Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, helipikkus. Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine keheline kasvatus kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted</p>

<p>Muusikaline liikumine improvisatsioonid; eesti laulu- ja ringmängud</p>	<p>Õpilane: asutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises); tantsib eesti laulu- ja ringmänge</p>	<p>Tervis ja ohutus: stressiga toimetulek, mõõdukas füüsiline liikumine.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikapala meeleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud Matemaatika: muusikapala ülesehitus.</p>
<p>Omalooming Lihtsate improvisatsioonide loomine kehapillil; lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine; improviseerimine astmemudeleid kasutades; teksti loomine – liisusalmid, regivärsid; muusika meeleolu väljendamine enda loodud liikumise kaudu</p>	<p>Õpilane: väärtustab enese ja teiste loomingu; kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus); loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks</p>	<p>Kultuuriline identiteet: regivärsi rütmistamine, regivärsi loomine.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, liisusalvide ja regivärsside loomine. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, muusika osad. Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine.</p>
<p>Muusika kuulamine Muusika väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja ülesehituse tundmaõppimine teemakohaste karakterpalade kaudu; laul ja pillimuusika; eesti rahavamuusika; muusikapala eakohane iseloomustamine; muusika meeleolu ja karakteri väljendamine kunstitegevuse kaudu;</p>	<p>Õpilane: on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; seostab muusikapala selle autoritega;</p>	<p>Kultuuriline identiteet: väärtustab paikkondlikke kultuuritraditsioone ning autoreid ja interpreete. Tehnoloogia ja innovatsioon: meedias orienteumine. Tervis ja ohutus: kõlatugevus; taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Matemaatika: võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika. Eesti keel: õigekiri, sõnavara, väljendusoskus. Matemaatika: joon, noodivältsed, taktimõõt, laulu osad, sümbolid Tööõpetus: rütmikaardid inimeseõpetus meetrum, vaikselt, valjult, tempo.</p>

<p>muusikateose seostamine selle autoritega.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus: noodipikkused, rütmifiguurid ja pausid (k.a. tervepaus)</p> <p>nende tähenduse mõistmine ja kasutamine muusikalistes tegevustes;</p> <p>2-ja 3-osalise taktimõõdu tähenduse mõistmine ja kasutamine musitseerimisel; astmete SO, MI, RA, JO tajumine ja laulmine erinevates kõrguspositsioonides;</p> <p>oskussõnavara ja selle kasutamine: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, - helilooja, sõnade autor; muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; rütm, meloodia, piano, forte, vaikselt, valjult.</p>	<p>eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat.</p> <p>Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses); mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, paus (k.a. tervepaus), rütmifiguurid;</p> <p>tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides; astmetel SO, MI, RA, JO põhinevad mudelid;</p> <p>mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars; helilooja, sõnade autor; muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; rütm, meloodia; vaikselt, valjult, piano, forte.</p>		<p>Kehaline kasvatus: rahvatants.</p>
---	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
<p>Luulekonkurss. Sügisnäitus.</p>	<p>Aastaajad. Sügis. Sõnavara: sügis, sügise märgid, sügiskuud, saak, mets, okas- ja lehtpuud, köögiviljad, juurviljad, puuviljad, marjad, seemned.</p>	<p>Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, sügislaulud, tantsud.</p>

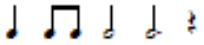
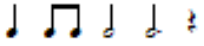
Mardi-, Kadripäev. Jõulukaunistused. Jõululaat. Aastavahetuse pidu.	Asjad ja materjalid. Sõnavara: looduslik, tehislik, tahke, vedel, sulamine, tahkumine, materjal, kivi, plast, metall, puit, taaskasutus.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, Mardi-ja Kadri laulud; jõululaulud, tantsud.
Talvejoonistuste- ja luulekonkurss.	Aastaajad. Talv. Sõnavara: talv, talve märgid, talvekuud, metsloomad, talveuni, paigalinnud, talvised tegevused, tähtpäevad, kodukoht.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, jõululaulud, tantsud.
Teatevõistlused (südamenädal).	Elus ja eluta. Sõnavara: elusloodus, eluta loodus, elus- ja eluta looduse tunnused.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, laulud.
Perepäev.	Aastaajad. Kevad. Sõnavara: kevad, kevade märgid, kevadkuud, soojus, valgus, rändlinnud, kodulinnud, koduloom, ilm, temperatuur, tuul, pilvisus, termomeeter.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, kevadlaulud, tantsud.
Aastaaegade õpimapp.	Aastaajad. Suvi. Sõnavara: suvi, suve märgid, suvekuud, vesi, vee omadused, vee olekud, vee puhtus.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, suvelaulud, tantsud.
Õppepäev väljaspool kooli - meeled ja avastamine.	Inimese meeled ja avastamine. Sõnavara: omadus, meeled, nägemine, kuulmine, haistmine, maitsmine, kompimine.	Muusika kuulamine: laulumängud, ringmängulaulud; rütmipillimängud, laulud, tantsud.

2.1.2. 2. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja	Loomulik kehahoid ja hingamine, vaba toonitekitamine, selge diktsioon;	Kultuuriline identiteet: Eesti rahvakultuur ja laulupidude traditsioon.	Eesti keel: õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon,

<p>selge diktsiooniga üksi ja rühmas; laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;</p> <p>laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), Teele, teele, kurekesed", „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus), „Kevadpidu" (Elagu kõik...);</p> <p>laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid JO,LE, MI, SO, RA, RA1,SO1);</p> <p>kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).</p>	<p>oma hääle tundmaõppimine eakohaste laulude esitamisel; meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi; mitmhäälse laulmise arendamine eakohased laste-, mängu- ja mudellaulud, kaanonid;</p> <p>eesti ja teiste rahvaste rahvalaulud; ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke" (A. Kiiss); lastelaulud „Lapsed, tuppa", „Kevadel" (Juba linnukesed), „Kevadpidu" (Elagu kõik), „Rongisõit“ (G.Ernesaks); õpib tundma astmeid JO,LE,MI, SO, RA, RA1,SO1 ja tajuma astmemudeleid kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.</p>	<p>Elukestev õpe ja planeerimine: karjääri – erinevad elukutsed.</p>	<p>laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika: arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitmine-lahutamine, loendamine, loogika, mälu.</p> <p>Inimeseõpetus: kodu, kodumaa- ja rahvakalendriteemad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine laulmisel, hingamine.</p>
<p>Pillimäng</p> <p>Kehapillimäng laulude saateks ja iseseisvate paladena; * rütmi- ja plaatpillid, nende mänguvõtted, lihtsad kaasmängud ja ostinatod laulude saateks ja iseseisvate paladena.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato’des ning iseseisvates palades;</p> <p>kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus)</p>	<p>Tervis ja ohutus: pillide ohutu käsitlemine.</p>	<p>Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt.</p> <p>Tööõpetus: lihtsate rütmipillide. Valmistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted.</p>
<p>Muusikaline liikumine</p> <p>Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);</p> <p>tantsib eesti laulu- ja ringmänge</p>	<p>Eesti laulu- ja ringmängud; improvisatsioonilised liikumised</p>	<p>Tervis ja ohutus: stressiga toimetulek, mõõdukas füüsiline liikumine.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: laulu- ja liikumismängud.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikapala meeoleolu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Matemaatika: muusikapala ülesehitus.</p>

<p>Omalooming Lihtsate improvisatsioonide loomine kehapillil; lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine; improviseerimine astmemudeleid kasutades; teksti loomine – liisusalmid, regivärsid; muusika meeolelu väljendamine enda loodud liikumise kaudu.</p>	<p>Õpilane: väärtustab enese ja teiste loomingut; kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus); loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; kasutab loovliikumist muusika meeolelu väljendamiseks.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: regivärsi rütmistamine, regivärsi loomine.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, muusika osad. Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine.</p>
<p>Muusika kuulamine Muusika väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja ülesehituse tundmaõppimine teemakohaste karakterpalade kaudu; laul ja pillimuusika; Eesti rahvalaul * muusikapala eakohane iseloomustamine; muusika meeolelu ja karakteri väljendamine kunstitegevuse kaudu; muusikateose seostamine selle autoritega.</p>	<p>Õpilane: on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala dünaamikat, tempot, meeolelu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; väljendab muusika meeolelu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; seostab muusikapala selle autoritega; on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill); eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: maailma rahvaste muusika. Tehnoloogia ja innovatsioon: meedias orienteumine.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus. Kunst: muusika meeolelu visualiseerimine. Matemaatika: võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika.</p>

<p>Muusikaline kirjaoskus Noodipikkused, rütmifiguurid ja pausid (k.a. tervepaus):</p> <p>nende tähenduse mõistmine ja kasutamine muusikalistes tegevustes;</p> <p>2-ja 3-osalise taktimõõdu tähenduse mõistmine ja kasutamine musitseerimisel; astmete taj SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ tajumine ja laulmine erinevates kõrguspositsioonides; oskussõnavara ja selle kasutamine: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, helilooja, sõnade autor, muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng, rütm, meloodia, piano, forte, vaikselt, valjult.</p>	<p>Õpilane: kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses); mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: * noodivältused, paus (k.a. tervepaus), rütmifiguurid:</p> <p>tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides: astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁ põhinevad mudelid; mõistab JO -võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes; mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas : meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;</p>	<p>Tervis ja ohutus: kõlatugevus.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, sõnavara, väljendusoskus. Matemaatika: joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, sümbolid Tööõpetus rütmikaardid Inimeseõpetus meetrum, vaikselt, valjult, tempo. Kehaline kasvatus: rahvatants.</p>
---	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Sügisnäitus, luulekonkurss. perepäev.	Organismid ja elupaigad. Sõnavara: puu, põõsas, rohttaim, teravili, juur, vars, leht, õis, vili, keha, pea, jalad, saba, kael, tiivad, nokk, suled, karvad, toitumine, kasvamine, elupaik, kasvukoht, metsloom, koduloom, lemmikloom, soomused, uimed, lõpused, ujulestad.	Muusika kuulamine, kodu- ja metsloomad muusikas, ringmängulaulud, laulumängud, keerukuju mäng.
Liikumispäevik	Inimene. Sõnavara: keha, kehaosad, toit, toiduaine, tervishaigus, asula (linn, alev, küla).	Muusika kuulamine, hommikuvõimlemine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumis- ja keerukuju mängud.
Koolikottide kaalumine.	Mõõtmine ja võrdlemine. Sõnavara: mõõtühik, termomeeter, temperatuur, kaalud, kaalumine, mõõtmine, katse.	Muusika kuulamine, hommikuvõimlemine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumis- ja keerukuju mängud, rütmipillimängud.
Ilmavaatluspäevik.	Ilm. Sõnavara: pilvisus tuul; õhutemperatuur; sademed; vihm, lumi.	Muusika kuulamine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumismängud, rütmipilli mängud; loodushääled (rühmatöö).

2.1.3. 3. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine Loomulik kehahoid ja hingamine, vaba toonitekitamine, selge diktsioon; oma hääle tundmaõppimine eakohaste laulude esitamisel; meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi; mitmehäälese laulmise arendamine; eakohased laste-, mängu- ja	Õpilane: laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi, ansamblis või kooris; väljendab lauldes muusika sisu ning meeolelu; laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, regilaule, kaanoneid, eesti ja teiste rahvaste laule;	Kultuuriline identiteet: Eesti rahvakultuur, laulupidude traditsioon. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: erinevad elukutsed. Keskond ja jätkusuutlik areng: aastaajad, loodus.	Eesti keel: õigekiri, silbitamine, teksti tähenduse mõistmine, hääldamine, diktsioon, laulutekstide autorid; Matemaatika: arvud, helipikkused, helikõrgused, taktimõõt, laulu vorm, võrdlus, liitminelahutamine, loendamine, loogika, mälu; Inimeseõpetus: kodu, kodumaa- ja

<p>mudellaulud, kaanonid; eesti ja teiste rahvaste rahvalaulud; ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss); lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ...), „Kevadpidu“ (Elagu kõik), „Rongisõit“ (G. Ernesaks); õpib tundma astmeid JO, LE, MI, NA, SO, RA, DI, JO`, RA, SO, ja tajuma astmemudeleid kuulmise, käemärkide, noodi järgi; õpib tundma duur- ja moll-helirida.</p>	<p>laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiis), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ („Juba linnukesed...“), „Uhti, uhti, uhkesti“, „Emakesele“ (M. Härma), „Rongisõit“ (G. Ernesaks); on laulupidude traditsiooni edasikandja koorilaulja ja/või kuulajana, arutleb suuliselt kogetu üle; mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes.</p>		<p>rahvakalendriteemad, aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: laulu- ja ringmängud, õige kehahoid ja keha tunnetamine.</p>
<p>Pillimäng Kehapillimäng laulude saateks ja iseseisvate paladena; rütmi- ja plaatpillid, plokkflööt, nende mänguvõtted, lihtsad kaasmängud ja ostinatod laulude saateks ja iseseisvate paladena.</p>	<p>Õpilane: rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates ostinato`des ja/või kaasmängudes; musitseerib väikekandelil või plokkflöödil esmaseid mänguvõtteid kasutades; mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda pillimängus.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: materjalide korduvkasutus pillide valmistamisel. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: meeskonnatöö. Tervis ja ohutus: pillide ohutu käsitlemine.</p>	<p>Matemaatika: noodi- ja helikõrgused, taktimõõt. Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine. Kehaline kasvatus: kehapillisaated, koordineerimine, hingamine, õiged mänguvõtted.</p>
<p>Muusikaline liikumine Eesti laulu- ja ringmängud polka, valss, labajalavalss, marss, menuett; improvisatsioonilised liikumised.</p>	<p>Õpilane: väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas; kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid; tantsib eesti laulu- ja ringmänge; mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda liikumisel.</p>	<p>Tervis ja ohutus: stressiga toimetulek, mõõdukas füüsiline liikumine. Väärtused ja kõlblus: tantsud, laulu- ja liikumismängud.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikapala meeolelu ja sisu kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, tantsud, laulu- ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala ülesehitus.</p>

<p>Omalooming Lihtsate improvisatsioonide loomine kehapillil; lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine; improviseerimine astmemudeleid kasutades; teksti loomine – liisusalmid, regivärsid; muusika meeleolu väljendamine enda loodud liikumise kaudu.</p>	<p>Õpilane: rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika); loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; improviseerib astmemudelitele tuginedes; loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne); kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamisel; väljendab muusika meeleolu kunstitöodes; mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda omaloomingus.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: regivärsi rütmistamine, regivärsi loomine.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, liisusalvide, regivärsside loomine. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, muusika osad. Tööõpetus: lihtsate rütmipillide valmistamine.</p>
<p>Muusika kuulamine Muusika väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja ülesehituse tundmaõppimine teemakohaste karakterpalade kaudu; laulu- ja pillimuusika; muusikapala eakohane iseloomustamine; muusika meeleolu ja karakteri väljendamine kunstitegevuse kaudu; muusikateose seostamine selle autoritega.</p>	<p>Õpilane: kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil; kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara ning muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika); eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat, sh muusikažanre (marss, valss, polka); otsib infot erinevatest etteantud allikatest, eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapäille ning kirjeldab neid.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: väärtustab paikkondlikke kultuuritraditsioone ning autoreid ja interpreete, laulupidude traditsiooni; maailma rahvaste muusika. Tehnoloogia ja innovatsioon: meedias orienteerumine, autorlus. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: muusikaga seotud elukutsed;.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, sõnavara, väljendusoskus, arutlus. Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine. Matemaatika: võrdlemine, osad muusikas, erinevad taktimõõdud, loogika; Arvutiõpetus: info otsimine.</p>

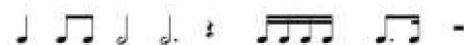
Muusikaline kirjaoskus

Noodipikkused, rütmifiguurid ja pausid:

nende tähenduse mõistmine ja kasutamine muusikalistes tegevustes; süntkoop, punkteeritud rütmid; 2-, 3- ja 4-osalise taktimõõdu tähenduse mõistmine ja kasutamine musitseerimisel; astmete tajumine ja laulmine erinevates kõrguspositsioonides; duur- ja moll-helilaad; oskussõnavara ja selle kasutamine: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordusmärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse; pikendajana, pide, sidekaar, duur- ja mollhelirida, helilooja, sõnade autor, muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng, vahemäng, rütm, meloodia, piano, forte, rütm, meloodia, tempo, tämber, dünaamika; põhikolmkõlad põhikujus ja intervallid; sõnade autor; muusikapala, salm, refrään,

kasutab muusikalisi teadmisi muusikalises kirjaoskuses; kasutab õpitud rütmifiguure ja pause muusikalistes tegevustes:

süntkoop, punkteeritud rütmid; mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordusmärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana, pide, sidekaar, duur- ja moll-helilaad; koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; muusikapala, salm, refrään, kaanon, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; rütm, meloodia, tempo, tämber, dünaamika, piano, forte, fermaat; põhikolmkõlad põhikujus ja intervallid.

Tervis ja ohutus: kõlatugevus.

Eesti keel: õigekiri, sõnavara, Väljendusoskus.

Matemaatika: joon, noodivältused, taktimõõt, laulu osad, sümbolid.

Tööõpetus: rütmikaardid.

Kehaline kasvatus: erinevad liikumised.

<p>kaanon, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; rütm, meloodia, tempo, tämber, dünaamika, piano, forte, fermaat; põhikolmkõlad põhikujus ja intervallid.</p>			
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Lauamängu koostamine.	<p>Organismide rühmad ja kooselu. Sõnavara: õistaim, vili, seeme, okaspuu, käbi, sõnajalg, sammal, selgroogsed, kalad, kahepaiksed, roomajad, linnud, imetajad, soomused, selgrootud, ussid, putukad, ämblikud, seeneniidistik, kübarseen, hallitus, pärm, liik, kooselu, taimtoiduline, loomtoiduline, segatoiduline, toiduahel.</p>	Muusika kuulamine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumismängud, rütmipillimängud; loomahäälte kuulamine.
Jõu- ja vastupidavuse testid	<p>Liikumine. Sõnavara: liikumine, kiirus, jõud.</p>	Muusika kuulamine, ringmängulaulud, laulumängud, liikumismängud, rütmipillimängud; muusika kiirus (tempo).
Seinaplakat "ilmakaared".	<p>Elekter ja magnetism. Sõnavara: vooluallikas, elektripirn, juhe, lüliti, juht, mittejuht, ohutus, magnetpoolsus, lõunapoolsus, põhjapoolsus, kompass, ilmakaared.</p>	Muusika kuulamine; vooluringimäng; ringmängulaulud; rütmiinstrumentide paigaldamine ilmakaare järgi; liikumismängud; tantsud.
Orienteerumismäng (digivahenditega).	<p>Plaan ja kaart. Sõnavara: plaan, pealtvaade, legend, leppemärk, leppevärv, kaart, kaardi legend, põhi-ja</p>	Muusika kuulamine; loodushääled; eesti rahvapillid; ringmängulaulud; rütmipillimängud; liikumismängud; tantsud.

	vaheilmakaared, kõrgustik, madalik, saar, poolsaar, laht, järv, jõgi, asulad.	
--	---	--

2.2. II kooliaste

2.2.1. 4. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
<p>Laulmine Loomulik kehahoid ja hingamine, selge diktsioon; hääle kõlaühtluse, puhta intonatsiooni taotlemine, emotsionaalsus laulmisel ja häälehoid; eakohased 1- ja 2-häälsed (võimalusel paigutise 3-häälsusega) laulud, kaanonid; eesti ja teiste rahvaste rahvalaulud; kooliastme ühislaulud: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Püha öö" (F. Gruber)</p>	<p>Õpilane: laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest; laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule a cappella ja saatega; laulab peast kooliastme ühislaulu: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Püha öö" (F. Gruber).</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: erinevad elukutsed; Keskkond ja jätkusuutlik areng: aastaajad, loodus. Kultuuriline identiteet: Eesti rahvakultuur.</p>	<p>Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus; helipikkused ja -kõrgused, taktimõõt, murrud, helikõrguste vahelised kaugused Inimeseõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst/loodusõpetus: looduslike materjalide (puupulgad, kivid jms) kasutamine astmetrepiks. Tööõpetus: endavalmistatud muusikateemaliste mängude kasutamine rütmi- ja töö astmetega.</p>

<p>Pillmäng Kehapillimäng laulude saateks ja iseseisvate paladena; rütmi- ja plaatpillid, kaasmängud ja ostinatod laulude saateks ja iseseisvate paladena; plokkflöödi või 6-keelse väikekandle mänguvõtete omandamine, absoluutsete helikõrguste – tähtnimede seostamine pillimänguga.</p>	<p>Õpilane: kasutab keha- ja koolis olemasolevaid pille kaasmängudes ja/või ostinato'des ning iseseisvates palades; rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid; seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: materjalide korduvkasutus pillide valmistamisel. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: meeskonnatöö; Tervis ja ohutus: pillide ohutu käsitlemine.</p>	<p>Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astmerea tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Tööõpetus: lihtsate pillide valmistamine. Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordineerimine, õiged mänguvõtted.</p>
<p>Muusikaline liikumine muusika väljendusvahendid: meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, vormi tunnetamine ja väljendamine liikumise kaudu; eesti rahvamängud ja -tantsud.</p>	<p>Õpilane: kasutab koos ning üksi musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises) *tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi.</p>	<p>Tervis ja ohutus: stressiga toimetulek, mõõdukas füüsiline liikumine. Väärtused ja kõlblus: laulu- ja liikumismängud, rahva- ja seltskonnatantsud. Kultuuriline identiteet: rahvakultuur.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala vorm</p>
<p>Omalooming Improvisatsioonide loomine kehapillil; rütmilis-meloodiliste osinatode, kaasmängude ja improvisatsioonide loomine; improviseerimine astmemudeleid kasutades; teksti loomine – regivärsid, lihtsamad laulusõnad; muusika karakteri ja meeleolu väljendamine enda loodud liikumise kaudu.</p>	<p>Õpilane: loob rütmilis-meloodilisi improvisatioone, kaasmänge ja/või ostinato'sid keha- ja koolis olemasolevatel pilledel; kasutab improvisatsioonides astmemudeleid; loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne; kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist; julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh</p>	<p>Kultuuriline identiteet: regivärsi rütmistamine, regivärsi loomine.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, regivärside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise kujundamine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineerimine, õiged mänguvõtted Matemaatika: taktimõõt, murrud, muusikapala vorm. Tööõpetus: lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine</p>

	infotehnoloogia võimalusi kasutades.		Arvutiõpetus: lihtsamate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.
<p>Muusika kuulamine</p> <p>Muusika väljendusvahendite: meloodia, rütmi, tempo, dünaamika, tämbri, kahe- ja kolmeosalise lihtvormi eristamine;</p> <p>soololaul ja koorilaul; vokaalmuusika: - hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass) - kooriliigid (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor) - koorid ja dirigendid kodukohas, tuntumad Eesti koorid, Eesti laulupidude traditsioon; instrumentaalmuusika ja pillirühmad: klavh-, keel-, puhk- ja löökpillid.</p>	<p>Õpilane: kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm); iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega; kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni;</p>	<p>Kultuuriline identiteet: Euroopa tähtsamad heliloojad.</p> <p>Teabekeskond: meedias orienteumine.</p>	<p>Eesti keel: sõnavara, k.a. muusikaline, õigekiri väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline)</p> <p>Kirjandus: autorlus.</p> <p>Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p>Matemaatika: võrdlemine, eristamine, muusikapala vorm, erinevad taktimõõdud, loogika</p> <p>Inimeseõpetus aeg (tempo) kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p> <p>Tööõpetus: endavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.</p> <p>Võõrkeeled: võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine</p> <p>Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.</p>
<p>Muusikaline kirjaoskus</p> <p>noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p> <p></p> <p>nende tähenduse mõistmine ja kasutamine muusikalistes tegevustes;</p>	<p>Õpilane: kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses); mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p>	<p>Tervis ja ohutus: kõlatugevus.</p> <p>Teabekeskond: meedias orienteumine.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, k.a. muusikaline, väljendusoskus.</p> <p>Matemaatika: noodivältused, taktimõõt, vorm, sümbolid, murdarvud, võrdlemine ja eristamine.</p> <p>Inimeseõpetus: meetrum, vaikselt, valjult, tempo.</p> <p>Kehaline kasvatus: rahvatants.</p> <p>Kunst: kõlavärv.</p>

<p>relatiivsete helikõrguste – astmete kasutamine laulude õppimisel ja seostamine absoluutsete helikõrgustega;</p> <p>viulivõti, absoluutsed helikõrgused g-g2 nende tähenduse mõistmine ja kasutamine musitseerimisel; duur- ja moll-helilaad, oskussõnavara ja selle kasutamine: eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duurrehelilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed);</p> <p>vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon;</p> <p>tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid);</p> <p>dünaamika, mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo ;</p>	 <p>2/4,3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel;</p> <p>2-ja 3-osaline lihtvorm;</p> <p>laulab noodist astmetenimedega käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;</p> <p>mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas: eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur -helilaad, moll -helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed); b) vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, improvisatsioon; c) tämber, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid); d) dünaamika mezzopiano, mezzoforte, pianissimo, fortissimo, crescendo, diminuendo.</p>		<p>Võõrkeel: itaaliakeelsete terminite tähenduse mõistmine seoses lauludega.</p> <p>Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine.</p>
---	---	--	--

2.2.2. 5. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
<p>Eesti rahvalaulud (sh regilaulu) Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Võrk), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Püha õõ“ (F. Gruber)).</p>	<p>Õpilane: laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt; laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; väärtustab ühislaulmist, laulab peast kooliastme ühislause; osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: üheteadvust, enesehinnang, analüüsivõime</p> <p>Tervis ja ohutus: üheteadvust, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.</p>	<p>Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel.</p> <p>Kirjandus: laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodiväljendus, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p> <p>Arvutiõpetus: muusikaterminite seletuste leidmine internetis</p> <p>Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine.</p> <p>Kunst: rütmikaartide valmistamine.</p>
Muusikaline kirjaoskus.			
<p>Helistike C-duur, a - moll, G-duur, e moll, F-duur, d-moll seostamine pillimängu Dh repertuaarist lähtuvalt. Muusika väljendusvahendid.</p>	<p>Õpilane: rakendab muusikalist kirjaoskust: heliväljendus, rütmifiguurid ja pausid (kuni kuueteistkümnendikud); taktimõõt 4/4, C ja eeltakt; duur-,</p>		

<p>Žanr ja tämber Interbreet.</p> <p>Dirigent, Koor Orkester. Tempo .Dünaamika. Eesti rahvauusika. Pidekaar, sidekaar. Meloodia.</p> <p>Helistik. Noodivältused, rütmifiguurid.</p> <p>Vorm muusikas AB-2 osaline lihtvorm, ABA ja ABC 3 osaline lihtvorm.</p>	<p>moll-helilaad, helistikud C-a, G-e; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.</p>		
<p>Pillimäng</p>			
<p>Plokkflööt</p> <p>Kehapill.</p> <p>Rütmi- ja plaatpillid.</p>	<p>Õpilane: süvendab I kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes); valdab muusika teadmisi ja oskusi kasutades plokkflöödil ja/või väikekandel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi; seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga; rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.</p> <p>Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p> <p>Tehnoloogiaõpetus: lihtsate pillide valmistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordineerimine, õiged mänguvõtted</p> <p>Tööõpetus: lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.</p>
<p>Muusikaline liikumine</p>			

<p>Rahvatants Muusikalised mängud.</p>	<p>Õpilane: tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas; väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse(tantsib Eesti laulu- ja ringmänge); rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, koordineerimine; muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.</p>
<p>Muusikaline omalooming</p>			
<p>Improvisatsioon</p>	<p>Õpilane: julgeb loomeideedega katsetada ning eksida; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel; loob rütmilis-meloodilisi improviseerimisi, kaasmänge või ostinato'ide keha-, rütmi- ja plaadipillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas; improviseerib astmemudelitele tuginedes; loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne); loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, regivärsse ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineerimine. Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendus, muusikapala vorm, mälu.</p>
<p>Muusika kuulamine</p>			

<p>Eesti ja naaberrahvaste muusika</p>	<p>Õpilane: kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades; tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi; otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele; kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore; eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi; analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldle ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega; rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.</p>	<p>Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p>Võõrkeeled: võõrkeelsete laulu tekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine.</p> <p>Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.</p> <p>Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika.</p> <p>Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p> <p>Kirjandus: autorlus.</p> <p>Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p>Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.</p>
---	--	---	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Veekogu kui uurimisobjekt / Maalitud veekogude näitus.	Toetab sõnavara.	Jaan Tätte "Ojalaul"

Vee kasutamine ja kaitse / Uurimustöö “Vee puhastamine”	Toetab sõnavara, teadmisi puhta vee olulisuset.	Hääle Tervis, vee tarbimise tähtsus. Puupillide nuuskuse tasakaal.
Soo / Õppereisi korraldamine	Toetab sõnavara, aitab luua seoseid.	Mart Saare loominguga tutvumine (soost ja rabast inspireeritud koorilaulud)

2.2.3. 6. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
<p>Eesti rahvalaulud (sh regilaulu) Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Eesti lipp“ (E. Vörk), „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann), „Püha õõ“ (F. Gruber), „Mu isamaa armas“ (saksa rahvalaul), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul), „Majakene mere ääres“ (Ü. Vinter)).</p>	<p>Õpilane: laulab hääle isikupära arvestades võimalikult puhta intonatsiooniga, loomuliku kehahoiu, hingamise ja selge diktsiooniga ning väljendusrikkalt; laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühe- ja kahehääelseid laule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule; väärtustab ühislaulmist, laulab peast kooliastme ühislausele; osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel koorilaulja või kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime.</p> <p>Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p> <p>Teabekeskkond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.</p>	<p>Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus, silbitamine teksti rütmistamisel.</p> <p>Kirjandus: laulutekstide autorid.</p> <p>Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p> <p>Arvutiõpetus: muusikaterminite seletuste leidmine internetis.</p> <p>Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.</p> <p>Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine.</p> <p>Kunst: rütmikaartide valmistamine.</p>

Muusikaline kirjaoskus			
<p>Helistike C-duur,a- moll,G-duur,e- moll ning F-duur ja d- moll seostamine pillimängu D-h repertuaarist lähtuvalt.Klaviatuur ja tähtnimed. Tempo.Dünaamika.Vorm muusikas: AB- 2 osaline lihtvorm. ABA JA ABC-3 osaline lihtvorm muusikas</p> <p>Rütmifiguurid: tai-ri,ta-i-ti,ti-ri-ti-ri,ta,ta-a,ta-a-a,ti ,ti-ri-ti,ti-ti-ri,Pausid</p>	<p>Õpilane: rakendab muusikalist kirjaoskust: helivältused, rütmifiguurid ja pausid (kuni kuueteistkümnendikud); taktimõõt 4/4, C ja eeltakt; kaheksandik taktimõõdud, duur-, moll-helilaad, helistikud C-a, G-e, F-d; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.</p>		
Pillimäng			
<p>Plokkflööt Kehapill Rütmi- ja plaatpillid</p>	<p>Õpilane: süvendab omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes); musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades plokkflöödil ja/või väikekandlel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi; seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga; rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime</p> <p>Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgeus, koostööoskus.</p> <p>Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p> <p>Tehnoloogiaõpetus: lihtsate pillide valmistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p>Tööõpetus: lihtsate pillide ja muusikateemaliste mängude valmistamine.</p>
Muusikaline liikumine			

<p>Rahvatants Muusikalised mängud</p>	<p>Õpilane: tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas; väljendab liikumise kaudu Eesti ja teiste maade rahvamuusikale iseloomulikke karaktereid ning lihtsamaid tantse(tantsib Eesti laulu- ja ringmänge); rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime.</p> <p>Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgeus, koostööoskus.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, koordineerimine; muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu- ja ringmängud.</p> <p>Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.</p>
<p>Muusikaline omalooming</p>			
<p>Improviseerimine</p>	<p>Õpilane: julgeb loomeideedega katsetada ning eksida; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel; loob rütmilis-meloodilisi improviseerimisi, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaadipillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas; improviseerib astmemudelitele tuginedes; loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsside, laulusõnu jne); loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime</p> <p>Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus - esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgeus, koostööoskus.</p> <p>Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus.</p> <p>Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineerimine.</p> <p>Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendus, muusikapala vorm, mälu.</p>
<p>Muusika kuulamine</p>			

<p>Eesti ja Euroopa riikide muusika</p>	<p>Õpilane: kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades; tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi; otsib infot ning uurib kuulatud heliteoste autorite ja kodukoha loomeinimeste loometegevust ning tutvustab seda kaaslastele; kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore; eristab kuuldeliselt sümfooniaorkestri pillirühmi; analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega; rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.</p>	<p>Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p>Võõrkeeled: võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine.</p> <p>Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.</p> <p>Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika.</p> <p>Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p> <p>Kirjandus: autorlus.</p> <p>Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p>Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.</p>
--	--	---	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
<p>Aed ja põld / Koolisisese telesaate tegemine teemal “Põllu harimine ja aiataimede kasvatamine”</p>	<p>Sõnavara toetamine, vibratsioonide seos taimede toitainete tootmisega.</p>	<p>Muusika mängimine taimedele- kuidas mõjutab muusika taimede kasvu.</p>

Läänemeri / Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”	Sõnavara toetamine.	Laul “Kas tunned maad”.
Elukeskkonnad Eestis / Laad “Vanavara väärindamine”	Eesti rahvapilli valmistamise teel tutvumine eestlaste rahvakultuuriga.	Jaurami valmistamine.
Eesti loodusvarad / Eesti loodusvarade fotonäitus	Tutvumine leitud looduslike materjalidega.	Looduslike materjalidega rütmimängud.

2.3. III kooliaste

2.3.1. 7. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
Eesti rahvalaulud (sh regilaul) Teiste rahvaste laulud Kaanonid Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär))	Õpilane: huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana; teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel; osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansamblis); väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja lauljana ning osaleb laulupidudel;	Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad) Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus.

	teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust.		Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.
Muusikaline kirjaoskus			
Helistik C-duur, a- moll, G-duur repertuaarist lähtuvalt. Klaviatuur, tähtnimetused, Intervall, Tempo.Dünaamika.Vorm muusikas: AB-2 osaline lihtvorm. ABA JA ABC -3 osaline lihtvorm.Rondo ja variatsioon. Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid. Triool. Sünkoop.	Õpilane: teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältused, rütmifiguurid ja pausid(kaheksandiktaktimõõt, kuni kuueteistkümnendik rütmifiguurid, ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivõti repertuaarist tulenevalt), muusikalised oskussõnad vastavalt valitud temadele.		
Pillimäng			
Plokkflööt/väikekannel Kehapill Rütmi- ja plaatpillid	Õpilane: süvendab omandatud pillimänguoskusi; rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja eripillikoosseisudes; uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansamblesse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut; osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas.	Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.	Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted

Muusikaline liikumine			
Muusikalised mängud	<p>Õpilane: võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm); rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu ja ringmängud.</p> <p>Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.</p>
Muusikaline omalooming			
Improvisatsioon	<p>Õpilane: loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades; loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; rakendab oma loomingus muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.</p> <p>Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus.</p> <p>Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordineerimine.</p> <p>Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendused, muusikapala vorm, mälu.</p> <p>Arvutiõpetus: lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades</p>

Muusika kuulamine

Kodukoha ja eesti rahvamuusika Rahvaste muusika Autorikaitse

Õpilane:
uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust;
võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lavamuusika žanre, muusika esituskoosseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut; analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust; teeb valiku muusikaga tegelemise võimalustest, teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi; seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;

Kultuuriline identiteet:
kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.
Teabekeskond ja mediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.
Tehnoloogia ja innovatsioon: analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.

Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.
Võõrkeeled: võõrkeelsete laulu tekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine.
Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.
Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika.
Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).
Kirjandus: autorlus.
Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.
Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.
Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.

	järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.		
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Meie planeet Maa / festival “Meie planeet Maa”	Tutvumine maailma mitmekesisusega, sõnavara toetamine.	Maailma rahvaste laulud, tantsud, pillid.
Rahvastik / Projekt “Nutikas taaskasutus”	Taaskasutatava materjali loominguline kasutamine.	Taaskasutatud materjalidest pillide meisterdamine.
Kliima ja ilm / Koolisisene telesaade “Kliima ja ilm”	Sõnavara toetamine.	Rühmatööna valmiv muusikaline teos kasutades enda valmistatud loodusmaterjalist pille ja taaskasutatud materjalidest valmistatud pille. Muusikaline improvisatsioon kliima teemal.
Meie planeet Maa / festival “Meie planeet Maa”	Arvutialaste oskuste kasutamine, kujutlusvõime arendamine.	Leida heliloojaid, kes on kirjutanud teoseid veest (nt: G.F.Händel ”Veemuusika”).

2.3.2. 8. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			
Eesti rahvalaulud (sh regilaul) Teiste rahvaste laulud Kaanonid	Õpilane: huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;	Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.	Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid.

<p>Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär))</p>	<p>teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel; osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansambelis); väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja lauljana ning osaleb laulupidudel; teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgeus.</p>	<p>Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad) Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.</p>
---	--	---	---

Muusikaline kirjaoskus

<p>Helistikud C -duur, a- moll,G- duur repertuaarist lähtuvalt. Sünkoop(kordav teema) Triool(kordav teema) Klaviatuur ja tähtnimed(kordav teema)Bassivõti klaviatuuril ja noodijoonestikul. Vorm muusikas AB 2 osaline lihtvorm, ABA JA ABC 3 osaline lihtvorm. Rondo ja variatsioon(kordav teema.Akord, Noodivältused,rütmifiguurid ja pausid.</p>	<p>Õpilane: teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältused, rütmifiguurid ja pausid(kaheksandiktaktimõõt, kuni kuueteistkümnendik rütmifiguurid, ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivõti repertuaarist tulenevalt), muusikalised oskussõnad vastavalt valitud temadele.</p>		
---	---	--	--

Pillimäng

<p>Plokkflööt / väikekannel Kehapill Rütmilise ja plaatpillid</p>	<p>Õpilane: süvendab omandatud pillimänguoskusi rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja eripilli koosseisudes uurib pillide tämbrilisi omadusi, valib ansambelisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühetegevustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus: ühetegevustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted</p>
<p>Muusikaline liikumine</p>			
<p>Muusikalised mängud Ladina-Ameerika tantsude põhisammud</p>	<p>Õpilane: võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm); rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus: ühetegevustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu ja ringmängud. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.</p>
<p>Muusikaline omalooming</p>			
<p>Improvisatsioon</p>	<p>Õpilane: loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühetegevustunne, enesehinnang, analüüsivõime.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus.</p>

	<p>improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades; loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; rakendab oma loomingus muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.</p> <p>Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon.</p> <p>Matemaatika: taktimõõt, noodivältused, muusikapala vorm, mälu.</p> <p>Arvutiõpetus: lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>
<p>Muusika kuulamine</p>			
<p>Kodukoha ja eesti rahvamuusika Rahvaste muusika Stiilid muusikas Autorikaitse</p>	<p>Õpilane: uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust; võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest; võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lavamuusika žanre, muusika esituskoosseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut; analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; uurib kodukoha ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Teabekeskond ja mediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.</p>	<p>Ajalugu: Eesti ja erinevate maade kultuurilugu.</p> <p>Võõrkeeled: võõrkeelsete laulu tekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine.</p> <p>Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis.</p> <p>Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika.</p> <p>Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p> <p>Kirjandus: autorlus.</p> <p>Kunst: muusika meeolelu visualiseerimine.</p> <p>Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p>

	<p>heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust; teeb valiku muusikaga tegelemise võimalustest, teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi; seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga; järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.</p>		<p>Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.</p>
--	---	--	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Loodusvõõndid / piltsõnastiku koostamine	Sõnavara, teiste õppeainete (geograafia, ajalugu) toetamine.	Maailma rahvaste tantsud, pillid, muusika, laulud. Ülevaade riikidest ja kultuurist.
Kultuur / plakatite konkurss / esitlused erinevate maade kultuurist	Sõnavara, teiste õppeainete (geograafia, ajalugu) toetamine.	Maailma rahvaste tantsud, pillid, muusika, laulud. Ülevaade riikidest ja kultuurist.

2.3.3. 9. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Laulmine			

<p>Eesti rahvalaulud (sh regilaul) Teiste rahvaste laulud Kaanonid Oma kooliastme ühislaulud („Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks), „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oksvort), „Eestlane olen ja eestlaseks jään“ (A. Mattiisen), „Saaremaa valss“ (R. Valgre), „Mul meeles veel“ (R. Valgre), „Laul Põhjamaast“ (Ü. Vinter), „Oma laulu ei leia ma üles“ (V. Ojakäär))</p>	<p>Õpilane: huvitub muusikast kui kunstiliigist, väärtustab muusikat ning muusikategevust kultuuri ja igapäevaelu rikastajana; teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel; osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas (klassis, kooris, ansambelis); väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja lauljana ning osaleb laulupidudel; teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu. Teabekeskond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.</p>	<p>Eesti keel: teksti tähenduse mõistmine – arutelu ja analüüs, diktsioon, ilmekus; silbitamine teksti rütmistamisel. Kirjandus: laulutekstide autorid. Matemaatika: laulu vorm, taktimõõt, murrud, mälu, seostamisoskus, noodivältused, taktimõõt; helikõrgused ja nende vahelised kaugused (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad). Arvutiõpetus: muusikaterminitele seletuste leidmine internetis. Ühiskonnaõpetus: kodu, kodumaa; rahvakalendri tähtpäevad; aeg (tempo) liiklus. Kehaline kasvatus: õige kehahoid ja hingamine. Kunst: rütmikaartide valmistamine.</p>
Muusikaline kirjaoskus			
<p>helistike C-duur,a-moll, G-duur seostamine pillimänguga ning repertuaarist lähtuvalt.</p> <p>Triool (kordav teema) Klaviatuur ja tähtnimed(kordav teema) Bassivõti klaviatuuril ja noodijoonestikul. Vorm muusikas 2 osaline AB lihtvorm.ABA JA ABC 3osaline lihtvorm muusikas. Rondo ja variatsioon(kordav teema)</p>	<p>Õpilane: teadvustab, et teadlikuma musitseerimise aluseks on muusikaline kirjaoskus, mille hulka kuuluvad helivältused, rütmifiguurid ja pausid(kaheksandiktaktimõõt, kuni kuueteistkümnendik rütmifiguurid, ühe võtmemärgiga helistikud ja repertuaarist tulenevalt kahe võtmemärgiga helistikud; bassivõti repertuaarist tulenevalt),</p>		

<p>Akord. Noodivältused, rütmifiguurid, pausid. (kordav teema)</p> <p>Sünkoop (kordav teema)</p>	<p>muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele.</p>		
<p>Pillimäng</p>			
<p>Plokkflööt/väikekannel Akustiline kitarr/ukulele Kehapill Rütmi- ja plaatpillid</p>	<p>Õpilane: süvendab omandatud pillimänguoskusi rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja eripilli koosseisudes uurib pillide tämbilisi omadusi, valib ansamblisse sobivad pillid ja põhjendab oma valikut osaleb aktiivselt musitseerimises: tegutseb koos teistega, vastutab enda tegevuse eest rühmas rakendab digivõimalusi pillimängus.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgeus, koostööoskus.</p> <p>Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Matemaatika: noodi-, helikõrgused, taktimõõt, seostamisoskus (astme- ja tähtnimed, helistikud ja kolmkõlad).</p> <p>Kehaline kasvatus: kehapillisaated, hingamine, koordinatsioon, õiged mänguvõtted.</p> <p>Arvutiõpetus: pillimängu õpetuste leidmine, nootide leidmine, muusikaprogrammi kasutamisel lihtsate muusikapalade loomine, salvestamine.</p>
<p>Muusikaline liikumine</p>			
<p>Muusikalised mängud Rahvaste tantsud</p>	<p>Õpilane: võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit ja väljendab seda liikumise kaudu; tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid ning väljendab neid loovliikumise või improvisatsiooni kaudu; leiab erinevaid muusikalise liikumise viise, valib muusika</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgeus, kultuuriteadlikkus,</p>	<p>Kehaline kasvatus: muusikapala ja eri maade rahvamuusikale iseloomuliku karakteri kujutamine liikumise kaudu, kehapillisaated, eesti laulu ja ringmängud.</p> <p>Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt.</p>

	<p>karakteriga sobiva väljenduse ning põhjendab oma valikuid (nt rokk, džäss, hip-hop, rahvaste muusika jm); rakendab liikumises muusikateadmisi.</p>	<p>väärtushinnangud, julgus, koostööoskus.</p>	
Muusikaline omalooming			
Improvisatsioon	<p>Õpilane: loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, (digi)kompositsioone jm; katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades; loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm); analüüsib enda ja kaaslaste loomingut, võrdleb loodut ning annab sellele hinnangu; rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.</p>	<p>Väärtused ja kõlblus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, analüüsivõime. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: esinemisjulgus, kultuuriteadlikkus, väärtushinnangud, julgus, koostööoskus. Tervis ja ohutus: ühtekuuluvustunne, enesehinnang, eneseväljendus, tähelepanu.</p>	<p>Eesti keel: õigekiri, regivärsside ja lihtsamate laulusõnade loomine, väljendusoskus. Kehaline kasvatus: muusikale liikumise loomine vastavalt laulu karakterile, kehapillisaated, koordinatsioon. Matemaatika: taktimõõt, noodiväljendused, muusikapala vorm, mälu. Arvutiõpetus: lihtsate muusikapalade loomine muusikaprogrammi kasutades.</p>
Muusika kuulamine			
<p>Kodukoha ja eesti rahvamuusika Rahvaste muusika Jazzi muusika stiilid Muusikateater</p>	<p>Õpilane: uurib kodukoha ja eesti rahvamuusikat ning selle tänapäevaseid tõlgendusi, leiab sobivaid näiteid ja põhjendab oma arvamust; võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;</p>	<p>Kultuuriline identiteet: kujundatakse rahvuslikku eneseteadvust ja isamaa-armastust, kultuuriteadlikkust. Teabekeskond ja meediakasutus: autorlus, analüüs, esinemisjulgus.</p>	<p>Ajalugu: eesti ja erinevate maade kultuurilugu. Võõrkeeled: võõrkeelsete laulutekstide mõistmine, sõnaraamatu kasutamine. Arvutiõpetus: muusikanäidete leidmine ja kasutamine internetis. Matemaatika: muusikapala vorm, taktimõõt, murrud, mälu,</p>

	<p>võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lavamuusika žanre, muusika esituskooseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;</p> <p>analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule/nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega; uurib kodukohta ja Eesti muusikaelu, oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi; rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi; rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust; teeb valiku muusikaga tegelemise võimalustest, teab muusikaga seonduvaid elukutseid ning õppimisvõimalusi; seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga; järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.</p>	<p>Tehnoloogia ja innovatsioon: analüüsivõime, väärtushinnangud, julgus.</p>	<p>seostamisoskus, võrdlemine, eristamine, taktimõõdud, loogika.</p> <p>Eesti keel: sõnavara, õigekiri, sh muusikaline, väljendus- ja põhjendusoskus (kirjalik ja suuline).</p> <p>Kirjandus: autorlus.</p> <p>Kunst: muusika meeleolu visualiseerimine.</p> <p>Ühiskonnaõpetus: aeg (tempo), kodu- ja kodumaa, riigid, rahvad.</p> <p>Tehnoloogiaõpetus: omavalmistatud muusikalooliste mängude kasutamine.</p>
--	---	---	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Euroopa / Euroopa kaardi loomine	Toetab sõnavara, arendab kultuurilisi teadmisi.	Euroopa riikide muusika, muusikastiilid

Aine: Kunst

1. Üldalused

1.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid kooliastmeti

1.1.1. I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpilane:

- 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboteid (nt õpetaja valikul: sildid, liiklusemärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külge, mänguasjade väljanägemine ja roll, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad) oma kogemuse piires;
- 2) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnik, vorm, värv, kompositsioon, meeleolu, sisuelemendid);
- 3) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info;
- 4) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;
- 5) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid;
- 6) teab, kes on autor;
- 7) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju. Plaanimine ja ideede arendamine; loomine

Õpilane:

- 1) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;
- 2) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi. Refleksioon, analüüs ja kriitika

Õpilane:

- 1) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid (See oleks justkui.... See meenutab mulle....);
- 2) kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.

1.1.2. II kooliastmes

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud. Õpilane:

- 1) tõlgendab visuaalseid kujutisi oma kogemuse ja õpitu piires;
- 2) teab autorsuse üldisi põhimõtteid;
- 3) kasutab õpetaja juhendamisel osalist disainimist probleemi lahendamiseks kestlikult;
- 4) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid nii spontaanselt kui ka uurides ja kavandades, kasutades ning põhjendades eri tehnikavõtteid ja kompositsiooni;
- 5) analüüsib oma teost ja tööd;

6) arutleb loodu üle, seostades loomingut oma kogemuse piires teiste eluvaldkondadega.

1.1.3. III kooliastmes

Õpilane:

- 1) analüüsib õpetaja abiga enne kasutamist visuaalseid kujutisi, jooniseid, skeeme ja sümboleid;
- 2) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades enamasti turvaliselt, arvestab visuaalseid kujutisi luues ja kasutades autorsust; 3) rakendab õpetaja abiga uurimismeetodeid teoreetiliste, kunstitööde või disainiobjektide loomisel;
- 4) katsetab, julgeb eksida ja töö käigus langetada otsuseid õpetaja abiga;
- 5) loob omanäolisust taotledes kahe-, kolme- ja neljamõõtmelisi kunstitöid ja väljapanekuid, uurides ning teadlikult kavandades, valides ja rakendades protsessi käigus sihipäraselt materjale, tehnika- ja töövõtteid ning kompositsiooni põhimõtteid;
- 6) analüüsib õpetaja toel loodut ja arutleb loodu (nii kunsti kui ka visuaalsete objektide) üle, seostades kunste ja kunsti teiste valdkondadega ning ühiskonna muutustega üldisemalt.

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

1.2 Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;

6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval

Kunsti õppeaine roll on innustada õppijat avastama ja kasutama oma võimeid (sh seni avaldumata võimeid) kunsti ja visuaalkultuuri loojana ning sellega suhestujana, seega ka kultuurikandjana. Kunsti õppeaine tugineb ülesehituselt visuaalkultuurile ning arendab visuaalset kirjaoskust, mis on tänapäeva maailmas edukaks toimetulekuks tähtis igapäev. Kunst toetab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni.

Õppeaine lähtealused on:

- 1) maailma kunsti ja visuaalkultuuri laiahaardeline käsitlemine;
- 2) kunsti vormide ja tähenduste pidev muutumine, eksperimentaalsus ja areng;
- 3) õpetaja on aktiivne kunstiga suhestuja, kes toetab õpilasi kultuuri muutuvast mitmekesisuses;
- 4) kunsti õppeaines on võrdselt oluline nii kunstikogemus kui ka õppimiskogemus.

Kunsti osaoskused võimaldavad kunsti õpetamist mitmekülgsest käsitleda ja jälgivad disaini tsüklilist loogikat, mis on maailmas järjest laiemalt käibel nii kunstiteoste, toodete, protsesside kui ka uuringute kavandamisel. Kunsti osaoskused on:

- 1) väljaselgitamine, teadmine, mõistmine (kuulamine, vaatamine, lugemine, info otsimine, kirjeldamine, sõnastamine, valimine, uurimine);
- 2) plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);
- 3) loomine (eesmärgipärane väljendus- ja töövahendite rakendamine, viimistlemine, toimetamine, täiendamine, esitlemine);
- 4) refleksioon, analüüs ja kriitika (uurimine, tõlgendamine, retsenseerimine, tagasisidestamine, arutlemine, väärtushinnangute arendamine ja andmine).

2. Teemaatiline planeerimine klassiti

2.1. I kooliaste

2.1.1. 1. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Visuaalse kompositsiooni baaselemendid (joon, värv, vorm, ruum, rütm)			

<p>Vormide ülesehitamine lihtsamatest algvormidest: kera, silinder, ring, ruut, kolmnurk.</p> <p>Punkt, joon, pind (nende karakter).</p> <p>Meeleolu väljendamine värvide ja rütmidega.</p> <p>Uute värvitoonide saamine (segamine, katmine).</p> <p>Põhivärvid, kuuevärv – ring.</p> <p>Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster.</p> <p>Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted).</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, meeleolu, sisuelemendid);</p> <p>2) organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate;</p> <p>3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid;</p> <p>4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid (See oleks justkui.... See meenutab mulle....).</p>	<p>Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks.</p>	<p>Vene keel - kõnearendus.</p> <p>Muusika - vihmalaul, taktide koputamine.</p> <p>Tööõpetus - kleepimine.</p> <p>Matemaatika - suurustunnused.</p> <p>Eesti keel - sõnavara laiendamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - liikumis mängud.</p>
---	--	--	---

Inimeste, esemete, ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel

<p>Inimeste, olendite, esemete, nähtuste ja sündmuste kujutamine kujutluse ja fantaasia järgi, oma elamuse edastamine.</p> <p>Tuttavate asjade kujutamine mälu järgi (lilled, mänguasjad).</p> <p>Inimese täisfiguur eestvaates, portree eestvaates.</p> <p>Loomad, linnud, okas – ja lehtpuud eri aastaaegadel.</p> <p>Tehisvormid: ehitised, sõidukid (tasapinnalisena).</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid (nt õpetaja valikul: sildid);</p> <p>2) liiklusemärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külge;</p> <p>3) mänguasjade väljanägemine ja roll, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad) oma kogemuse piires;</p> <p>4) valib ümbritsevate objektide (loomad, linnud, kivid, ehitised, sõidukid) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtmed nende kujutamiseks;</p>	<p>Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärasest ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldne.</p>	<p>Kehaline kasvatus - jooksmine, kõndimine, orienteerumine – lehtede korjamine.</p> <p>Matemaatika - ruumikujutlused, suurustunnused.</p> <p>Kunst - põhivärvid.</p> <p>Tööõpetus - kleepimine.</p> <p>Vene keel - kõnearendus.</p> <p>Eesti keel - sõnavara laiendamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - liikumismängud, loovharjutused.</p> <p>Digipädevus - pildistamine.</p>
--	--	--	--

Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning-vahendid

Joonistamine. Joonistamine harilikku pliiatsi ja viltpliiatsitega. Erineva tumedusega pinnad. Maalimine. Põhitöövõtted ja-vahendid. Kattvärvid. Guašš maalipintslid, palett, värvi paksus, maalimisvõtted, värvikihi paksus paberil.

Kriidi – ja õlipastellidega maalimine, pastelli otsa ja laia küljega laialihõõrumine.

Värvipliiatsiga pinna katmine. Trükkimine. Tempel, jäljend. Templitrükk. Pintsli trükk. Kollaaž. Rebimine, lõikamine, liimimine. Aplikatsioon. Vormimine. Voolimine savist vm. voolitavast materjalist.

Lihtsad loomad. Töövõtted: veeretamine, venitamine, süvendi surumine jne.

Õpilane:

- 1) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;
- 2) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi;
- 4) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;
- 5) kasutab joonistamisel harilikku ja viltpliiatsit;
- 6) maalib guaššvärvidega ja pastellidega;
- 7) segab värve uute toonide saamiseks;
- 8) tunneb ja oskab kasutada lihtsamaid trükkimisvõtteid;
- 9) rebib ja lõikab ning koostab kollaaži;
- 10) tunneb lihtsamaid voolimisvõtteid ja kasutab neid oma töös;

Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Vene keel - kõnearendus.
Muusika - laulud.
Tööõpetus - osade kleepimine.
Matemaatika - suurustunnused.
Eesti keel - sõnavara laiendamine.
Kehaline kasvatus - tähelepanumängud.
Matemaatika - hulkade võrdlemine, geom.kujundid.
Digipädevus - pildistamine.
Inimeseõpetus - inimese tegevused päeva jooksul.

Pildilised jutustused

Joonistus, illustratsioon, koomiks, Kujutatavaga seotud tunnete ja loo edastamine, neist rääkimine. Illustratsioonide vaatamine, võrdlemine. Lugude illustreerimine.

Õpilane kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.

Inimeseõpetus - inimese tegevus suvel, ohutusreegleid.
Muusika - suve laulud.
Kehaline kasvatus - liikumine kooli õuealal, takistusrada.
Matemaatika - tekstülesannete lahendamine.

			<p>Vene keel - kõnearendus- lühikeste tekstide koostamine pildi alusel.</p> <p>Eesti keel - sõnavara laiendamine.</p>
Disain			
<p>Disain igapäevaelus: trükis, ruum ja ehitis keskkonnas.</p> <p>Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel.</p> <p>Ribaornament. Lihtsamate esemete kujundamine – kuju andmine (voolimine, voltimine, meisterdamine, idee esitamine joonise või maketina – mänguasjad, ehted, nõud, tarbeesemed).</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 2) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid (sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külge); 3) kirjeldab erinevaid keskkondi ja ruume; mõistab kunstniku osa esemete kujundamisel; 4) kirjeldab lemmikraamatute kujundust, teab, kes on raamatud illustreerinud; 5) nimetab tuntumaid illustreid. 	<p>Kultuuriline identiteet:</p> <p>taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.</p>	<p>Matemaatika - ekstsülesanded 10 piires.</p> <p>Inimeseõpetus - ohutusreeglid.</p> <p>Tööõpetus - õpimappi vormistamine.</p> <p>Vene keel - kõnearendus -luuletused.</p> <p>Muusika - laulud kevadest, taktide koputamine.</p> <p>Eesti keel - sõnavara laiendamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - liikumine, harjutused vahenditega.</p>
Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine			
<p>Materjalide otstarbekas ja säästev kasutamine.</p> <p>Taaskasutatavate materjalide kogumine ja loov kasutamine.</p> <p>Paberi –ja papijääkide kokkukorjamine vastavasse konteinerisse viskamiseks.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; 2) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) teab, kes on autor; 	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng:</p> <p>taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.</p>	<p>Inimeseõpetus - keskkonnakaitse elementaarsed reeglid.</p> <p>Matemaatika - arvu ja hulkade sobitamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - liikumismäng.</p> <p>Eesti keel - sõnavara laiendamine.</p> <p>Vene keel - kõnearendus.</p>

	5) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.	Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks.	
--	---	---	--

Kunstimaailm

<p>Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.</p> <p>Kunst, kunstitegevus, teos, kunstnik, maal, joonistus, skulptuur, skulptor, arhitektuur, arhitekt, foto.</p> <p>Loomingu autorsus. Eksponeerimisviisid.</p> <p>Lähiumbruse loodus ja ehituskunst.</p> <p>Kunstiteoste märkamine ja nimetamine (skulptuur, monument, arhitektuur).</p> <p>Mustrid, värvid rütmid looduses.</p> <p>Looduse kunstiteosed. Muuseumid, galeriid, nende ülesanded.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; teab, kes on autor;</p> <p>2) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju;</p> <p>3) nimetab kunstiteoseid, märgab ilu looduses;</p> <p>4) tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja oskab nimetada järgmist kunstiliike: arhitektuur, skulptuur, maal;</p> <p>5) räägib muuseumide ja galeriide ülesannetest;</p> <p>6) arutleb oma kogemustest jutustada.</p>	<p>Teabekeskond ja meediakasutus: taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, tunnustab autorlust.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.</p> <p>Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.</p>	<p>Inimeseõpetus - inimese tegevused päeva jooksul.</p> <p>Tööõpetus - plakati vormistamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - liikumismäng.</p> <p>Eesti keel - sõnavara laiendamine.</p> <p>Matemaatika - ruumisuhted, geomeetrilised kujundid.</p> <p>Inimeseõpetus - kirjeldab oma kodu joonistuse järgi.</p> <p>Vene keel - kõnearendus.</p>
--	---	---	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
-----------------------	---------	-----------

<p>„Aastaaegade vaheldumine“ Sügisnäitus, luulekonkurss, mardi-, kadripäev, talvejoonistuste- ja luulekonkurss, jõulukaunistused, jõululaat, aastavahetuse kontsert, aastaaegade õpimapp.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) arendab käelisi oskuseid; tutvub iga aastaaja eripäradega ja õpib neid tundma; 2) väljendab kunstilisel viisil iga aastaaja meeleolu, atmosfääri ja ilu; 3) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 4) mõistab aastaajade mõju loodusele ja meie meeleolule; 5) arendab tähelepanu ja visuaalset taju; 6) toetab loovust ja eneseväljendust kunstilise loometöö abil; 7) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid; 8) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi. 	<p>Sügisnäitusja luulekonkurss:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased loovad oma sügisel inspireeritud kunstiteoseid. (Õpilased joonistavad köögivilju, puuvilju ja seeni.); 2. Näituse korraldamine, kus õpilased saavad oma töid teistele näidata; 3. Opilased õpivad luuletusi sügise teemal. Osalevad luulekonkurssis. <p>"Talviste joonistuste- ja luulekonkurss" ning "Jõulukaunistused":</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased loovad talviseid joonistusi ja õpivad luuletusi talve teemal. (Õpilased joonistavad lumememmesid ja jõulupuid.) Osalevad luulekonkurssis; 2. Õpilased õpivad valmistama erinevaid jõulukaunistusi ja jõulukaarte; 3. Õpilased korraldavad näitus, kus eksponeeritakse nende talviseid töid ja jõulukaunistusi. <p>"Aastaaegade õpimapp":</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased loovad kunstiteoseid, kujutades erinevaid aastaaegu.(Värviseid pildid); 2. Loodusvaatlused: «Õuesõppe tunnid»; 3. Õpilased jagavad oma kunstilisi ideid ja tehnikaid, arutades aastaaegade kujutamist. Vormistsvad õpimappe.
<p>„Meeled ja avastamine“ Praktilised töötoad (kooliastmepõhine), ilmavaatluspäevik, plakat, katsed.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid; 2) ahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 	<p>Töötuba „Avastuslikud keskkonnad“:</p> <p>Õpilased saavad luua ja katsetada interaktiivseid keskkondi, mis kutsub inimesi avastama erinevaid meeli.</p>

	<p>3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid;</p> <p>4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid;</p> <p>5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi.</p>	
<p>„Tervislik eluviis“ Teatevõistlused (südamenädal), liikumispäevik, koolikottide kaalumine, jõu ja vastupidavuse testid, orienteerumismäng (digivahendidega).</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;</p> <p>2) õpib oma märkmeid kujundama, kasutades erinevaid kirjatüüpe ja värve;</p> <p>3) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;</p> <p>4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju;</p> <p>5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi, arendab suhtlemisoskust ja digipädevust.</p>	<p>1. Õpilased loovad plakateid, kujutades erinevaid tervislikke toite ja jooke;</p> <p>2. Õpilased hõlmavat sõnumit tervislikest harjumustest ja heaolust.</p>
<p>„Eestimaa loodus“ Seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared"; esitlus; lauamängu koostamine, orienteerumismäng (digivahendidega).</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid, liiklusemärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg;</p> <p>2) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval;</p> <p>3) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju;</p> <p>4) arendab suhtlemisoskust, digipädevust ja käeline oskust;</p> <p>5) tunneb ja teab erinevate loomade, seente, taimede ja nimetusi.</p>	<p>1. Õpilased maalivad maastikke, mis kujutavad Eesti looduse erinevaid osasid, nagu metsad, järved, rannik või maastikud;</p> <p>2. Õpilased kasutavad looduslikke materjale, nagu lehed, kivid, oksad või sammal, et luua kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti looduse elemente;</p> <p>3. Õpilased loovad kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti lindude või loomade portreesid;</p> <p>4. Õpilased loovad seinaplakatid „Eesti loomariik“ ja „Eesti taimeriik“;</p> <p>5. Õpilased korraldavad näitus.</p>

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormõpetus			
<p>Inimese kujutamine: portree eestvaates joone ja silueti abil.</p> <p>Elusloodus: loomad, linnud, putukad iseloomulikus asendis.</p> <p>Eluta loodus (kivid, vesi jne) ja tehivormid (sõidukid, ehitused).</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning oma kogemuse piires; 2) katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi; 3) kasutab erinevaid joonistamise töövõtteid ning tehnikaid; 4) kasutab erinevaid joonistamise ja maalimise töövõtteid ning tehnikaid; 5) kasutab erinevaid paberi kasutamise töövõtteid ning tehnikaid. 	<p>Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.</p> <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: õpilane mõistab, et inimene on osa loodusest ning inimeste elu sõltub loodusest; suhtub loodusesse säästvalt.</p> <p>Tervis ja ohutus: õpilane äärtustab tervislikke eluviise ja teab elementaarseid ohutusreegleid.</p>	<p>Inglise keel - loomad ja nende kehaosad, mängud, laulud, multifilmid.</p> <p>Muusika - kodu- ja metsloomad muusikas, kuulamine, ringmängulaulud, loomade kujutamise muusikamäng.</p> <p>Eesti keel - lugemispalad, sügisluuletus, mõistekaart.</p> <p>Vene keel - lugemispalad, sügisluuletus, mõistekaart.</p> <p>Ukraina keel - lugemispalad, sügisluuletus.</p> <p>Tööõpetus - erinevatest materjalidest meisterdamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - sammude lugemine, aaretejaht.</p>
Värvus-, kompositsiooni- ja perspektiivi-õpetus			
<p>Meeleolu väljendamine värvide ja rütmidega.</p> <p>Põhivärvid, II astme värvid.</p> <p>Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster.</p> <p>Värvide segamise põhimõtted (heledale lisada tumedamat värvi).</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnikat, vormi, värvi, kompositsiooni, meeleolu, sisuelemendid); 2) segab värvidest II astme värve näidise järgi; 3) leiab lähiümbruses erineva heledusastmega värvitoone ja nimetab neid; 	<p>Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.</p>	<p>Matemaatika - mõõtmine, mõõtühikud, tekstülesannete koostamine.</p> <p>Muusika - ringmängulaulud, rütmipilli mängud (kaalude võrdlemine).</p> <p>Eesti keel - võrdluastmed, vestlus hommikuringis, lugemispalad, tekstülesannete koostamine.</p> <p>Vene keel - lugemispalad.</p>

	<p>4) kujundab mustrit erinevates tehnikates eeskju ja näidiste järgi;</p> <p>5) joonistab portreed/autoportreed, oskab kujutada näo proportsioone õigesti.</p>		
Tehnikad ja materjalid			
<p>Maalilise pinna saamine kriidi- ja õlipastelliga.</p> <p>Töötamine värvi- ja viltpliiatsiga.</p> <p>Kattevärvide-ga (guašš, akvarell jt) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult.</p> <p>Maalikunsti mõiste.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) võrdleb erinevaid materjale ja värvusi ja nimetab nende nähtavaid ja kombitavaid omadusi õpitu piires;</p> <p>2) osaleb ühistöös teisi arvestades;</p> <p>3) kasutab erinevaid õpitud tehnikaid;</p> <p>4) saab aru maalikunsti mõistest;</p> <p>5) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust;</p> <p>6) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid.</p>	<p>Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.</p>	<p>Vene keel - kõnearendus.</p> <p>Eesti keel - kõnearendus.</p>
Disain ja kirjaõpetus			
<p>Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas. Kiri kaardil.</p> <p>Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel.</p> <p>Tarbevorm. Igapäevaste tarbeesemete välimus ja otstarve.</p> <p>Ribaornament. Erinevate ruumide ja keskkondade kirjeldamine (tuba, elamu, korter, suvekodu, muuseum, linnaväljak, park jne).</p> <p>Raamatukujundus. Kaanekujundus, illustratsioon. Illustraator.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>1) kujundab piiratud pinnale mustrit;</p> <p>2) kujundab teemakohast õnnitluskaarti;</p> <p>3) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;</p> <p>4) kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas</p>	<p>Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt.</p>	<p>Matemaatika - tekstülesanded 100 piires.</p> <p>Inimeseõpetus - ohutusreeglid.</p> <p>Vene keel - kõnearendus - luuletused.</p> <p>Muusika - laulud, taktide koputamine.</p> <p>Eesti keel - sõnavara laiendamine.</p> <p>Kehaline kasvatus - liikumine, harjutused vahenditega.</p>

<p>Lemmikraamatud. Vormi, otstarbe, materjali ja tehnoloogia seosed. Animafilmi, multifilmi, mängufilmi, reklaami.</p>	<p>tulemusega rahul olen, mida õppisin; 5) teab, kes on autor; 6) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 7) mõistab animafilmi (multifilmi), mängufilmi, reklaami, arvutimängu jm. osa inimese elus.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.</p>	
<p>Kunstimaailm</p>			
<p>Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid. Kunst, kunstitegevus, teos, kunstnik, maal, joonistus, skulptuur, skulptor, arhitektuur, arhitekt, foto. Portree. Loomingu autorsus. Eksponeerimisviisid. Lähiümbruse loodus ja ehituskunst Kunstiteoste märkamine ja nimetamine (skulptuur, monument, arhitektuur). Mustrid, värvid rütmid looduses. Looduse kunstiteosed. Reaalsed ning virtuaalsed kunsti – ja meediakeskkonnad Muuseumid, galeriid, nende ülesanded. Kunstiteoste, visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus.</p>	<p>Õpilane: 1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; teab, kes on autor; 2) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 3) nimetab kunstiteoseid, märgab ilu looduses; 4) tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja oskab nimetada järgmist kunstiliike: arhitektuur, skulptuur, maal; 5) räägib muuseumide ja galeriide ülesannetest; 6) mõistab animafilmi (multifilmi), mängufilmi, reklaami, arvutimängu jm. osa inimese elus.</p>	<p>Teabekeskond ja meediakasutus: taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas. Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.</p>	<p>Inglise keel - inimese kehaosad. Keh kasv - hügieen, tervislik toitumine. Matemaatika - võrdlemine. Muusika - ringmängulaulud, liikumismängud, hommikuvõimlemine. Kunst - portree joonistamine. Eesti keel - enda kirjeldamine, tutvustamine, lünkteksti täitmine.</p>

		<p>Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.</p>	
<p>Pildilised jutustused</p>			
<p>Joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon. Kujutatavaga seotud tunnete ja loo edastamine, neist rääkimine. Illustratsioonide vaatamine, võrdlemine. Lugude illustreerimine.</p>	<p>Õpilane kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.</p>	<p>Muusika - loodushääled (rühmatöö). Kehaline kasvatus - liikumismängud ilmastikku tunnetades, ilmastikule vastava riietuse valimine.</p>
<p>Turvaline ja keskkonnasäästlik tarbimine</p>			
<p>Materjalide otstarbekas ja säästev kasutamine. Taaskasutatavate materjalide kogumine ja loov kasutamine. Paberi –ja papi jääkide kokkukorjamine vastavasse konteinerisse viskamiseks. Kohane käitumine erinevates keskkondades (muuseum, raamatukogu, kirik, internetikeskkondades) kahjustamata keskkonda, segamata</p>	<p>Õpilane: 1) leiab muuseumis, galeriis õpetaja abiga näituse mõistmiseks vajaliku info; 2) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) teab, kes on autor; 5) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.</p>	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng: taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele. Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb</p>	<p>Inimeseõpetus- keskkonnakaitse elementaarsed reeglid. Matemaatika - arvu ja hulkade sobitamine. Kehaline kasvatus - liikumismäng. Eesti keel - sõnavara laiendamine. Vene keel - kõnearendus.</p>

teisi kasutajaid, ohustamata ennast ja teisi.		ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.	
---	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
<p>Teema „Aastaaegade vaheldumine“ Sügisnäitus, luulekonkurss, mardi, kadripäev, talvejoonistuste- ja luulekonkurss, jõulukaunistused, jõululaat, aastavahetuse kontsert, aastaaegade õpimapp.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) arendab käelisi oskuseid; Tutvub iga aastaaja eripäradega ja õpib neid tundma; 2) väljendab kunstilisel viisil iga aastaaja meeleolu, atmosfääri ja ilu; 3) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 4) mõistab aastaajade mõju loodusele ja meie meeleolule; 5) arendab tähelepanu ja visuaalset taju; 6) toetab loovust ja eneseväljendust kunstilise loometöö abil; 7) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid; 8) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi. 	<p>"Sügisnäitus" ja luulekonkurss:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased loovad oma sügisel inspireeritud kunstiteoseid; 2. Korraldatakse näitus, kus õpilased saavad oma töid teistele näidata; 3. Õpilased õpivad luuletusi sügise teemal. Osalevad luulekonkurssis; <p>"Talviste joonistuste- ja luulekonkurss" ning "Jõulukaunistused":</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased loovad talviseid joonistusi ja õpivad luuletusi talve teemal. Osalevad luulekonkurssis; 2. Õpilased õpivad valmistama erinevaid jõulukaunistusi, nagu jõluehteid, jõulukaarte või pappdekoratsioone; 3. Õpilased korraldavad näitus, kus eksponeeritakse nende talviseid töid ja jõulukaunistusi. <p>"Aastaaegade õpimapp":</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased loovad kunstiteoseid, kujutades erinevaid aastaaegu; 2. Loodusvaatlused: «Õuesõppe tunnid»;

		3. Õpilased jagavad oma kunstilisi ideid ja tehnikaid, arutades aastaegade kujutamist. Vormistsvad õpimappe.
Teema „Meeled ja avastamine“ Praktilised töötoad (kooliastmepõhine), ilmavaatluspäevik, plakat, katsed.	Õpilane: 1) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid; 2) ahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi.	Töötuba „Avastuslikud keskkonnad“: Õpilased saavad luua ja katsetada interaktiivseid keskkondi või installatsioone, mis kutsuvad inimesi avastama erinevaid meeli ja kogema kunsti mitmekülgset (ruumilisi installatsioone, virtuaalset kunsti või kunstiobjekte, mis kutsuvad vaatajaid kaasa mängima ja kogema).
Teema „Tervislik eluviis“ Teatevõistlused (südamenädal), liikumispäevik, koolikottide kaalumine, jõu ja vastupidavuse testid, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane: 1) mõistab kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas; 2) õpib oma märkmeid kujundama, kasutades erinevaid kirjatüüpe ja värve; 3) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 6) arendab suhtlemisoskust ja digipädevust.	1. Õpilased loovad plakateid, kujutades erinevaid tervislikke toite ja jooke; 2. Õpilased valmistavad kunstiteoseid, mis julgustavad füüsilist aktiivsust ja liikumist; 3. Õpilased hõlmavat grupikollaazhi, mis jagab sõnumit tervislikest harjumustest ja heaolust.
Teema „Eestimaa loodus“ Seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared"; esitlus; lauamängu	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid;	1. Õpilased maalivad maastikke, mis kujutavad Eesti looduse erinevaid osasid, nagu metsad, järved, rannik või maastikud; 2. Õpilased kasutavad looduslikke materjale, nagu lehed, kivid, oksad või sammal, et luua

koostamine, orienteerumismäng (digivahendidega).	2) liiklusmärgid, kaardid, õpikute; illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg; 3) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 5) arendab suhtlemisostkust, digipädevust ja käeline oskust; 6) tunneb ja teab erinevate loomade, seente, taimede ja nimetusi.	kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti looduse elemente; 3. Õpilased loovad kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti lindude või loomade portreesid. See võib olla joonistus, maal või kollaaž, mis rõhutab Eesti loomastiku mitmekesisust ja ilu; 4. Õpilased loovad seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared". Õpilased korraldavad näitus.
--	--	--

2.1.3. 3. klass (18 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormõpetus			
Inimese kujutamine täisfiguur paigal ja liikumises; loomade jt elusolendite kujutamine (iseloomuliku asendi, karvkatte kujutamine); eluta looduse ja tehivormide kujutamine.	Õpilane: 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning oma kogemuse piires; 2) katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi; 3) kasutab erinevaid joonistamise töövõtteid ning tehnikaid; 4) kasutab erinevaid joonistamise ja maalimise töövõtteid ning tehnikaid; 5) kasutab erinevaid paberi kasutamise töövõtteid ning tehnikaid; 6) tunneb rõõmu loovast tegutsemisest ja katsetab julgelt	Tervis ja ohutus: käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele; Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.	Eesti keel - mõistekaardid, lugemispalad, loomade ja taimede kirjeldamine, mõistatused. Tööõpetus - erinevatest materjalidest meisterdamine, voltimine. Muusika - loomahäälte aminkuule, laulud, muusikamängud. Vene keel ja Ukraina keel - loomade ja taimede kirjeldamine, lugemispalad, mõistatused. Inglise keel - loomade ja taimede kirjeldamine. Kehaline kasvatus - erinevate loomade liikumisviiside jälgimine.

	<p>oma mõtete ja ideede visuaalseid väljendusi; 7) kujutab loomi (elusolendeid) neile iseloomulikus asendis kujutab eluta loodust ja tehisvorme märkab detaile, täiendab kujutist.</p>		<p>Matemaatika - teemakohaste tekstülesannete koostamine.</p>
<p>Värvus-, kompositsiooni- ja perspektiivi-õpetus</p>			
<p>Värvinimed nüanssidena (meresinine, taevasinine...); soojad ja külmad toonid; valgus ja vari; fantaasiajoonis ruumiline pilt, silmapiir, vaikelu (natüürmort); pea- ja kõrvalelemendid ja taust; pildi pinna organiseerimine, suuruste vähenemine kaugustes (perspektiiv).</p>	<p>Õpilane: 1) nimetab visuaalteose tähtsamaid tunnuseid, lähtudes ülesandest (tehnika, vorm, värv, kompositsioon); 2) organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate; 3) eristab värvinimetusi nüanssides; 4) tunneb sooje ja külmi toone; 5) joonistab fantaasiapilti; 6) kujutab esemeid pildil ruumiliselt; 7) maalib või joonistab natüürmorti; 8) kasutab värvide heledust ja tumedust öö ja päeva edastamiseks tunneb ära pildil pea- ja kõrvalelemendid, teab tausta mõistet, joonistab perspektiivi elementaartasemel.</p>	<p>Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas; Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel.</p>	<p>Kehaline kasvatus - liikumis- ja roolimängud (ilmakaared, vooluring). Inimeseõpetus - elektri roll igapäevaelus, ohutuse reeglid, säästmine. Matemaatika - vooluringi pikkuse mõõtmine ja võrdlemine. Muusika - vooluringimäng, ringmängulaulad, instrumenti palgaldamine ilmakaare järgi. Vene keel ja Ukraina keel - lugemispalad, sõnavara. Eesti keel - lugemispalad (seiklused merel, maailm täis aardeid) ja praktiliselt tegevused. Tööõpetus - kompassi mudeli meisterdamine.</p>
<p>Disain ja kirjaõpetus</p>			
<p>Erinevad kirjastiilid; pakendi ja reklaami kujundamine; visuaalne meedia, virtuaalne kultuurikeskkond; tarbeese,</p>	<p>Õpilane: 1) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii</p>	<p>Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste</p>	<p>Informaatika - Google Earth, samm-sammult programmeerimine. Keh kasv - orienteerimine plaani järgi inimeseõpetus - ohutu-,</p>

<p>tarbekunst; kujundamine, ruumikujundus; erinevad kinda (sokikirjad), esivanemate märgikunst.</p>	<p>verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 2) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboliteid oma kogemuse piires; 3) kirjeldab erinevaid keskkondi ja ruume; mõistab kunstniku osa esemete kujundamisel; 4) nimetab tuntumaid illustreid, põhjendab oma lemmiku ja valikut; 6) kirjeldab ette antud küsimustele toetudes enda tööd ja mõtestab valminud tööd: mida ma tegin, kuidas ma tegin, miks tahtsin neid vahendeid kasutada, kuidas tulemusega rahul olen, mida õppisin.</p>	<p>mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis; Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.</p>	<p>keskkonnasõbralik käitumine looduses. Matemaatika - plaani koostamine, hulgnurkade ümbermõõdu leidmine. Muusika - eesti rahvapillid, loodushääled, muusika kuulamine. Vene keel ja Ukraina keel - kohanimedega kirjutamine. Eesti keel - kohanimedega kirjutamine, lausete moodustamine ja kirjutamine plaani järgi. Tööõpetus - voolimine plastilist (reljeevsed pildid). Inglise keel - kohanimedega kirjutamine.</p>
---	---	--	--

Tehnikad ja materjalid

<p>Kattevärvidega (guašš jt) maalimine; maalilise pinna saamine õli- ja kriidipastellide-ga; töötamine värvipliiatsite ja viltpliiatsitega; punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks; papi- ja materjalitrükk; monotüüpia voolimine savist.</p>	<p>Õpilane: 1) võrdleb erinevaid materjale ja värvusi ja nimetab nende nähtavaid ja kombinatavaid omadusi õpitu piires; 2) osaleb ühistöös teisi arvestades; 3) kasutab erinevaid õpitud trükkimisviise (materjalitrükk); 4) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi. Refleksioon, analüüs ja kriitika.</p>	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid; Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemistvaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning</p>	<p>Eesti keel - mõistekaardid, lugemispalad, mõistatused. Tööõpetus - erinevatest materjalidest meisterdamine, voolimine. Muusika - laulud, muusikamängud. Vene keel ja Ukraina keel - lugemispalad, mõistatused. Matemaatika - teemakohaste tekstülesannete koostamine.</p>
--	---	---	---

kaasa aitama tervist edendava
turvalise keskkonna kujundamisele.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
<p>Teema „Aastaaegade vaheldumine“ Sügisnäitus, luulekonkurss, mardi-, kadripäev, talvejoonistuste- ja luulekonkurss, jõulukaunistused, jõululaat, aastavahetuse kontsert, aastaaegade õpimapp.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) arendab käelisi oskuseid, tutvub iga aastaaja eripäradega ja õpib neid tundma;2) väljendab kunstilisel viisil iga aastaaja meeleolu, atmosfääri ja ilu;3) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi;4) mõistab aastaajade mõju loodusele ja meie meeleolule;5) arendab tähelepanu ja visuaalset taju;6) toetab loovust ja eneseväljendust kunstilise loometöö abil;7) teeb kahe- ja kolmemõõtmelisi kunstitöid spontaanselt, kasutades lihtsamaid tehnikaid ja töövõtteid;8) lahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi.	<p>"Sügisnäitus" ja luulekonkurss:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Õpilased loovad oma sügisel inspireeritud kunstiteoseid;2. Näituse korraldamine, kus õpilased saavad oma töid teistele näidata;3. Õpilaste tööde analüüs ja arutelu;4. Opilased õpivad luuletusi sügise teemal. <p>"Talviste joonistuste- ja luulekonkurss" ning "Jõulukaunistused":</p> <ol style="list-style-type: none">1. Õpilased loovad talviseid joonistusi ja õpivad luuletusi talve teemal;2. Õpilased õpivad valmistama erinevaid jõulukaunistusi, nagu jõuluehteid, jõulukaarte või papp dekoratsioone;3. Õpilased korraldavad näitus, kus eksponeeritakse nende talviseid töid ja jõulukaunistusi;4. Tööde analüüs ja arutelu: Korraldavad talviste tööde ja jõulukaunistuste üle arutelu ning analüüs;5. Õpilased jagavad oma ideid ja loomingulist protsessi. Esitavad küsimusi, arutavad tehnikaid ja materjalide kasutamist ja imetlevad teiste õpilaste töid. <p>"Aastaaegade õpimapp":</p> <ol style="list-style-type: none">1. Õpilased loovad kunstiteoseid, kujutades erinevaid aastaaegu;

		<p>2. Loodusvaatlused: «Õuesõppe tunnid»;</p> <p>3. Õpilased jagavad oma kunstilisi ideid ja tehnikaid, arutades aastaegade kujutamist. Õpilased korraldavad näitus;</p>
<p>Teema „Meeled ja avastamine“ Praktilised töötoad (kooliastmepõhine), ilmavaatluspäevik, plakat, katsed.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid teadmisi ning meetodeid; 2) ahendab disainiprotsessi lihtsamaid ülesandeid, esitades nii verbaalselt kui ka visuaalselt oma ideede lahendusi; 3) uurib õpetaja abiga esemete vormi ja otstarbe seoseid; 4) kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklikke seoseid; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi. 	<p>Töötuba „Avastuslikud keskkonnad“:</p> <p>Õpilased saavad luua ja katsetada interaktiivseid keskkondi või installatsioone, mis kutsuvad inimesi avastama erinevaid meeli ja kogema kunsti mitmekülgset (ruumilisi installatsioone, virtuaalset kunsti või kunstiobjekte, mis kutsuvad vaatajaid kaasa mängima ja kogema).</p>
<p>Teema „Tervislik eluviis“ Teatevõistlused (südamenädal), liikumispäevik, koolikottide kaalumine, jõu ja vastupidavuse testid, orienteerumismäng (digivahendidega).</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas; 2) õpib oma märkmeid kujundama, kasutades erinevaid kirjatüüpe ja värve; 3) teab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju; 5) kasutab erinevaid kunstimaterjale ja omandab joonistustehnikate oskusi; 6) arendab suhtlemisoskust ja digipädevust. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased loovad plakateid, kujutades erinevaid tervislikke toite ja jooke; 2. Õpilased valmistavad kunstiteoseid, mis julgustavad füüsilist aktiivsust ja liikumist; 3. Õpilased. hõlmavat grupikollaazhi, seinamaali või installatsiooni, mis jagab sõnumit tervislikest harjumustest ja heaolust.
<p>Teema „Eestimaa loodus“ Seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared"; esitlus; lauamängu</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uurib ja selgitab visuaalseid pilte, jooniseid ning sümboleid; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilased maalivad maastikke, mis kujutavad Eesti looduse erinevaid osasid, nagu metsad, järved, rannik või maastikud;

<p>koostamine, orienteerumismäng (digivahendidega).</p>	<p>2) liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg; 3) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme looval; 4) ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju. 5) arendab suhtlemisostkust, digipädevust ja käeline ostkust; 6) tunneb ja teab erinevate loomade, seente, taimede ja nimetusi.</p>	<p>2. Õpilased kasutavad looduslikke materjale, nagu lehed, kivid, oksad või sammal, et luua kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti looduse elemente; 3. Õpilased loovad kunstiteoseid, mis kujutavad Eesti lindude või loomade portreesid. See võib olla joonistus, maal või kollaaž, mis rõhutab Eesti loomastiku mitmekesisust ja ilu; 4. Õpilased uurivad Eesti loodust erinevate valgustingimuste all. Nad maalivad või fotografeeri loodust päikesetõusul või -loojangul, eri aastaagadel või erinevates valgustatud ja varjutatud kohtades; 5. Õpilased loovad seinaplatatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, "Ilmakaared". Õpilased korraldavad näitus.</p>
---	---	---

2.2. II kooliaste

2.2.1. 4. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
<p>Kujutamise- ja vormiõpetus</p>		<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: -plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);- näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng:</p>	<p>Loodusõpetus - temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid. Trükkimine taimedega, maalimine kivide peal jne. Kehaline kasvatus - vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu kunstitegevuse kaudu. „Spordialad ja tervislik eluviis“ kui</p>
<p>Ümbruse maastiku kujutamine. Erinevate objektide kujutamine: majad linnas ja maal. Pildiruum- ruumilisuse edastamine. Kompositsioon- tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus.</p>	<p>Õpilane: - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevad objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve</p>		

<p>Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Figuuuri ja portree proportsioonid.</p> <p>Animalistika. Loomade kujutamine vaatluse ja mälu järgi.</p> <p>Kujutamiseõpetus.</p> <p>Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni tehnikad ning töövõtted.</p>	<p>kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kujutab inimest/loomi erinevas asendis ja tegevuses; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid. - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur jne). 	<ul style="list-style-type: none"> - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine, õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. 	<p>kunstiõpetuse teema.</p> <p>Muusika - rütm kunstis. Teemaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal.</p> <p>Tehnoloogia - kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne.</p>
<p>Värviõpetus</p>		<p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</p>	<p>Informaatika - visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid, kaardid, infograafika; illustratsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond, fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne.</p>
<p>Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt); koloriit (soe ja külm).</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - segab ja kasutab maalimisel erinevaid toone; - saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; - eristab sooja ja külma koloriiti. 	<ul style="list-style-type: none"> - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. 	<p>Eesti keel - kunstitunnid toimuvad eesti keeles, mis soodustab eesti keele omandamist. Terminoloogia, suhtlemisfraasid. Pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine.</p>
<p>Disain ja keskkond</p>		<p>Kultuuriline identiteet:</p>	<p>Matemaatika - geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid.</p>
<p>Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.</p> <p>Sildid, liiklusmärgid, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg jne.</p> <p>Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel (võimalusel). Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude,</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul; - oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; 	<ul style="list-style-type: none"> - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka teemaatiliste näituste külastamine töötoad jne. 	

<p>reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine.</p> <p>Rahvakunst - tikandid, vöökirjad.</p> <p>Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine.</p>	<p>- mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust.</p>	<p>Teabekeskond ja meediakasutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. <p>Tehnoloogia ja innovatsioon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. <p>Tervis ja ohutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitleb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult; - arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle. <p>Väärtused ja kõlblus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste. 	
<p>Vestlused kunstist</p>			
<p>Muuseumide ja galeriide funktsioonid.</p> <p>Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed lähiümbruses.</p>	<p>Õpilane kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke.</p>		

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Päikesesüsteem / Päikesesüsteemi mudeli valmistamine	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid; - teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; - aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; - suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada. 	Päikesesüsteemi või kuufaaside plakatide joonistamine ning esitlemine (grupitöö)
Maa, gloobus, kaart / Maa mudeli tegemine ja tutvustamine	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid; - arendab oma teadmised värviõpetuse valdkonnas, katsetab ja proovib. 	Värviõpetus: mere- ja ookeanivete maalimine.
Looduskatastroofid / Vulkaani maketi valmistamine	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid. 	Sümmeetria/asümmeetria; kompositsiooni tasakaal – linnad peale maavärinat. Joonistamine.
Inimene / Terviseraja rajamine leppemärkide ja teemakohaste fraasidega	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid 	Inimese keha ja näo kujutamine (portree)

	lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	
Taimed, loomad, seened ja bakterid inimese kasutuses / Fotonäitus “Kevad Eestis”	Õpilane: - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž jne).	Lemmikloomade joonistamine

2.2.2. 5. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine,	
Ümbruse maastiku kujutamine. Erinevate objektide kujutamine: majad linnas ja maal. Pildiruum-ruumilisuse edastamine. Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus. Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Figuuri ja portree proportsioonid. Animalistika. Loomade kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kujutamiseõpetus. Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.	Õpilane: - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; - kujutab inimest/loomi erinevas asendis ja tegevuses; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid.		

	<ul style="list-style-type: none"> - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur jne); - teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja tövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast; - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle. 	<p>õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult.</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. <p>Kultuuriline identiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. <p>Teabekeskond ja mediakasutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua 	
Värviõpetus			
<p>Ühe värvi erinevad toonid (nt kollakas-, sinakas pruunikasroheline); kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; piiratud arvu värvidega maalimine (ka monokroomselt); koloriit (soe ja külm).</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - segab ja kasutab maalimisel erinevaid toone; - saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; - eristab sooja ja külma koloriiti. 		
Disain ja keskkond			
<p>Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.</p> <p>Teabegraafika: sildid, liiklusmärgid, nimetähtede kujundamine, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, internetikeskkond, ehitatud keskkond.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul; - oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; - kavandab enda idee või teose; teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik; 		

<p>Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel (võimalusel). Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine.</p> <p>Eesti ja maailma riikide rahvakunst ja ehituskultuur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; - analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil, initialsiaalne) ja terviklahendust; - märkab, kirjeldab ning mõtestab nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeesemete ning hoonete erinevusi; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot; - kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas; - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades. 	<p>kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. <p>Tervis ja ohutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitleb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult; - arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle. <p>Väärtused ja kõlblus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste. 	
<p>Vestlused kunstist</p>			
<p>Kunstimuuseumide külastamine, nähtu põhjal arutelu. Kunstitöötajad. Kunstiteoste analüüs.</p> <p>Erinevad mineviku ja tänapäevakunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot. 		

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
<p>Veekogu kui uurimisobjekt / Maalitud veekogude näitus</p>	<p>- väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid</p>	<p>Maalitud veekogude näitus.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne). 	
Asula elukeskkonnana / Minu koduasula plaani koostamine	<ul style="list-style-type: none"> - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne). 	Maastikuarhitektuur. Koduasula plaan.
Soo/Õppereisi korraldamine	<ul style="list-style-type: none"> - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne). 	Soo lindude ja imetajate kujutamine

2.2.3. 6. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine:	Loodusõpetus - temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid. Trükkimine taimedega, maalimine kivide peal jne
Ümbruse maastiku kujutamine. Erinevate objektide kujutamine: majad linnas ja maal. Pildiruum-ruumilisuse edastamine.	Õpilane: - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurusuhteid;	- plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine,	

<p>Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus.</p> <p>Inimene tegevuses, nägu, meeolu, liikumise kujutamine. Figuuri ja portree proportsioonid.</p> <p>Animalistika. Loomade kujutamine vaatluse ja mälu järgi.</p> <p>Kujutamiseõpetus.</p> <p>Maali, joonistuse, graafika, kollaaži, skulptuuri, installatsiooni jne tehnikad ning töövõtted.</p> <p>Kavandamine ja katsetamine kui ideede arendamise protsess.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurusuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; - kujutab inimest/loomi erinevas asendis ja tegevuses; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur jne); - teeb õpetaja abiga põhjendatud valikuid õpitud kunstitehnikate ja töövõtete, materjalide ning kompositsioonipõhimõtete hulgast; - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle; - annab kaasõppijatele toetavat tagasisidet õpetaja pakutud vormis; põhjendab oma arvamust. 	<p>protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine);</p> <ul style="list-style-type: none"> - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine, õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. <p>Kultuuriline identiteet:</p>	<p>Kehaline kasvatus - vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu kunstitegevuse kaudu. „Spordialad ja tervislik eluviis“ kui kunstiõpetuse teema.</p> <p>Muusikaõpetus - rütm kunstis. Teemaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal.</p> <p>Tehnoloogia - kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne.</p> <p>Informaatika - visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid, kaardid, infograafika; illustratsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond, fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne.</p> <p>Eesti keel - kunstitunnid toimuvad eesti keeles, mis soodustab eesti keele omandamist. Terminoloogia, suhtlemisfraasid. Pildi kirjeldamine, õnnitluskaartide kirjutamine. Eesti kunsti ja kultuuriga tutvumine.</p> <p>Vene keel - vene kui maailma</p>
<p>Värviõpetus</p>			
<p>Itteni värviring. Ühe värvi erinevad toonid; kolmanda astme värvide saamine esimese ja teise astme värvide segamise teel; kromaatilised/akromaatilised</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab mis on Itteni värviring ja milleks seda kasutada; - segab ja kasutab kunstiteoste tegemisel erinevaid toone ja koloriiti; 		

<p>värvid; koloriit. Värvide tähendused ja värvipsühholoogia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel; - eristab sooja ja külma koloriiti; - selgitab värvipsühholoogia tähendused. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. 	<p>kultuuriga tutvumine. Vene kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst.</p> <p>Matemaatika - geomeetrised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid.</p> <p>Ajalugu - Eesti ja maailma kultuurilugu. Ajastud. Sajandid.</p> <p>Ühiskonnaõpetus - ettevõtlikus, koostöö, multikultuursus.</p>
<p>Disain</p>			
<p>Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.</p> <p>Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis.</p> <p>Teabegraafika: sildid, liiklusmärgid, nimetähtede kujundamine, kaardid, õpikute illustratsioonid, multifilmide ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, internetikeskkond, ehitatud keskkond.</p> <p>Foto, digitaalgraafika ja video kasutamine lähiümbruse uurimisel (võimalusel). Trükiste, filmide, koomiksiste, arvutimängude, reklaamide pildikeele ja kujundamise uurimine ja võrdlemine.</p> <p>Eesti ja maailma riikide rahvakunst ja ehituskultuur.</p> <p>Virtuaalsetes kunsti- ja meediakeskkondades tegutsemise eetika ja ohutus.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rakendab ja kirjeldab eakohaselt visuaalkultuuri ilminguid õpetaja ning enda valikul; - oskab arendada oma ideed, lähtudes eesmärgist; - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid; - kavandab enda idee või teose; teab, et kavand on üldistatud, ülevaatlik ja visandlik; - mõistab säästlikkuse ja kestlikkuse tähtsust; - analüüsib trükise kujunduse osi (kaanekujundus, kirjastiil, initials jne) ja terviklahendust; - märkab, kirjeldab ning mõtestab nüüdisaegsete ja ajalooliste tarbeesemete ning hoonete erinevusi; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot; - lahendab õpetaja esitatud probleemi, läbides kõiki disainiprotsessi etappe ning toetudes õpetaja juhendamisele ja etteantud materjalidele; - rakendab autorsuse üldisi põhimõtteid ning kujutiste salvestamise ja jagamise head tava; 	<p>Teabekeskond ja meediakasutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. <p>Tehnoloogia ja innovatsioon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. <p>Tervis ja ohutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitleb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult; - arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle. <p>Väärtused ja kõlblus:</p>	

	- tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.	- aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.	
Vestlused kunstist			
Kunstimuuseumide külastamine, nähtu põhjal arutelu. Kunstitöötoad. Kunstiteoste analüüs. Muuseumide ja galeriide funktsioonid. Erinevad mineviku ja tänapäevakunsti teosed Eestis ja maailmas, kultuuride eripärad.	Õpilane: - kasutab olulisemaid õpitud kunstimõisteid ja teab kunstnikke; - oskab uurimise käigus leida eri teabeallikatest ainealast infot; - uurib ja võrdleb kunstiteoseid; - käitub näitusel turvaliselt ja asjalikult ning leiab enamasti ise muuseumi, galerii või virtuaalnäituse mõistmiseks vajaliku info.		

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Aed ja põld / Koolisisese telesaate tegemine teemal “Põllu harimine ja aiataimede kasvatamine”	Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (kõrgtrükk, maal, joonistus jne).	Kõrgtrükk lehtedega

<p>Läänemeri / Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”</p>	<p>Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne); - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle.</p>	<p>Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”</p>
<p>Elukeskkonnad Eestis / Laat “Vanavara väärindamine”</p>	<p>Õpilane: - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle.</p>	<p>Vanavara laada plakati kujundamine</p>
<p>Eesti loodusvarad / Eesti loodusvarade fotonäitus.</p>	<p>Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne); - arutleb enda ja kaaslaste loovtööde üle.</p>	<p>Kivide peale joonistamine või maalimine</p>
<p>Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis / Konverentsi korraldamine</p>	<p>Õpilane tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.</p>	<p>Konverentsi plakati kujundamine</p>

2.3. III kooliaste

2.3.1. 7. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus			
<p>Ümbruse kujutamine- tänav, taluõu, kõrghooned. Hoonete välidetallide esile toomine.</p> <p>Pildi muutmine efektsemaks – peegeldus, illusioon, perspektiiv. Asjade kolmemõõtmelisus.</p> <p>Natüürmordi koostamine ja selle järgi joonistamine.</p> <p>Valgus, vari, läige, langev vari. Inimene. Suunatud pilk, näo detailid. Erinevate meeleoludega inimeste väljendamine.</p> <p>Geomeetriselised kujundid sümbolitena.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevad objektid arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes; - kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses; - loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; - määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - konstrueerib ühe ja kahe koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; - kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel. 	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemide lahendamise otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi 	<p>Geograafia ja loodusõpetus:</p> <p>Temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid. Trükkimine taimedega, maalimine kivide peal jne.</p> <p>Kehaline kasvatus:</p> <p>Vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu läbi kunstitegevuse. „Spordialad ja tervislik eluviis“ kui kunstitegevuse teema.</p> <p>Muusikaõpetus:</p> <p>Rütm kunstis. Temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal.</p> <p>Tehnoloogia ja käsitöö:</p> <p>Kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne.</p> <p>Informaatika:</p> <p>Visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid, kaardid, infograafika; illustatsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline külg, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond,</p>
Värviõpetus			
<p>Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon,</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; 		

<p>ruumiillusioonid. Mõisted „värv“ ja „värvus“.</p>	<p>- selgitab mõistete „värv“ ja „värvus“ erinevust.</p>	<p>plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel.</p>	<p>fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne.</p>
Disain ja keskkond			
<p>Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid. Mõisted „värv“ ja „värvus“.</p>	<p>Õpilane: - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - selgitab mõistete „värv“ ja „värvus“ erinevust.</p>	<p>Kultuuriline identiteet: - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne.</p>	<p>Eesti keel: Kunstialaste oskussõnade ja terminite kinnistamine tegevuse kaudu; Eesti kunsti ja kultuuriga tutvumine. Matemaatika: Geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid.</p>
Kunstimaailm			
<p>Kunstiga seotud elukutsed. Muuseumide, näituste külastamine: arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine. Erinevate kultuuride tuntumad kunstiteosed. Kunst Eestis ja maailmas - keskajast barokini. Rahvakunst -erinevad tikandid esemetel, riietuses.</p>	<p>Õpilane: - kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; - määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo -, olustikumaal); - suhtub loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (häppening , performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitš; virtuaalne kunst.</p>	<p>Teabekeskond ja mediakasutus: - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmäärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. Tehnoloogia ja innovatsioon: - kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; - praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne. Tervis ja ohutus: - tegutseb eetiliselt ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades; - käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult;</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - arutleb ohutuse vajalikkuse ja töökoha korrashoiu üle. <p>Väärtused ja kõlblus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste. 	
--	--	---	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Jõulud. Kooli kaunistamine	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; - on avatud loomingulistele ideedele; - kavandab, planeerib oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid. 	Kooli kaunistamine jõuludeks.

2.3.2. 8. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus			
<p>Ümbruse kujutamine: realistlik maastikumaal, veekogu.</p> <p>Pildi muutmine efektsemaks – peegeldus, illusioon, perspektiiv.</p> <p>Geomeetrilised vormid: kompositsiooni rajamine geomeetrilistele kujunditele.</p> <p>Valgus, vari.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes. 	<p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine. 	<p>Geograafia: Temaatilised joonistused loodusest (maastik, veekogud, taimed jne). Inimene. Loomad. Elavad ja elutu objektid.</p> <p>Kehaline kasvatus: Vabaõhumaal-plenäär. Inimese liikumise joonistamine ning poseerimine. Lõdvestus ja rahulolu läbi kunstitegevuse.</p> <p>Muusika:</p>

<p>Esemete kujutamine. Natüürmordi koostamine.</p> <p>Inimene: meeleolu väljendus poosiga, kiirskitseerimine, krokii, liikumine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses; - loeb inimese kehaasenditest ja ilmetest (ka pildil) välja tema meeleolu ja tundeid; - määrab (objektidel või pildil) langeva ja omavarju, pool- ja täisvarju ning kirjeldab nende erinevusi; - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - konstrueerib ühe ja kahe koondpunkti abil perspektiivseid vaateid objektidest ja ruumist; - kasutab erinevaid vaatepunkte ruumi kujutamisel. 	<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühma- ja grupitööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. <p>Kultuuriline identiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, tarbekunst jne); - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. <p>Teabekeskond ja meediakasutus:</p>	<p>Rütm kunstis. Temaatilised joonistused muusika kuulamise järgi. Lõgastava muusika kuulamine kunstitegevuse ajal.</p> <p>Tehnoloogia ja käsitöö: Kunsti väljendusvahendid. Sümmeetria ja asümmeetria. Keskkonna kujundamine sise- ja välisruumis. Taaskasutusmaterjalidest meisterdamine. Tarbekunst, disain, kujundus jne.</p> <p>Informaatika: Visuaalkultuuri ilmingud, teabegraafika: sildid, kaardid, infograafika; illustratsioonid, (multi)filmid ja arvutimängude pildiline kül, reklaam linnaruumis ja meedias, internetikeskkond, fotod. Esitluste ja referaatide kirjutamine, e-mailide kasutamine, dokumentide salvestamine jne.</p> <p>Eesti keel: Kunstialaste oskussõnade ja terminite kinnistamine tegevuse kaudu ning esmane eneseväljendusoskus; Eesti kunsti ja kultuuriga tutvumine.</p> <p>Matemaatika: Joonlauaga mõõtmine, sirkli kasutamine. Geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid.</p>
Värviõpetus			
<p>Valgus, vari, värv: varjud perspektiivis, värvid kui meeleolu väljendus.</p> <p>Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad, tasakaal, värvimodulatsioon, ruumiillusioonid.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modelleerib tasapinnal esemeid valguse ja varjuga; - tunneb värvi mõju inimestele. 		
Disain ja keskkond			
<p>Disaini liigid. Ergonoomika, moodul-süsteemid, sihtgrupp jt mõisted. Looduslikud ja tehiskeskkonnad. Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus ja eetilisus.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selgitab reklaami eesmärgi ja mõju; - nimetab visuaalse reklaami peamised elemendid (visuaal, pealkiri); 		

<p>Praktiline disainiprotsess probleemi püstitusest lahendi leidmiseni. Tarbeesemete vormi ja kiri: omaloodud šrifti kujundamine. Pildikeel. Erinevate meediumite väljendusvahendite rakendamine ainesiseselt ja lõimimisel teiste ainetega.</p> <p>Linnakeskkond. Tekstid ja linnaruumis.</p> <p>Infootsing erinevatest teabeallikatest. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse.</p>	<p>- kirjeldab tuntumaid märke ja sümboleid puudutavaid seoseid sisu ja vormi vahel.</p>	<p>- kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst);</p> <p>- analüüsib ja kasutab meediamailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt.</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon:</p> <p>- kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine;</p> <p>- praktilised ülesanded arvutis: esitluste, referaatide vormistus, plakatite ja kaartide kujundus jne.</p>	
Kunstimaailm			
<p>Kunstpärand - Eesti kunsti suurkujud ja teosed.</p> <p>Traditsiooniline kunst, moodne kunst, kaasaegne kunst. Kunstiteose vaatlus ja analüüs.</p> <p>Kunstimälestised, autorikaitse. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.</p> <p>Muuseumide, näituste külastamine: arutelud, kunstiterminoloogia kasutamine.</p>	<p>Õpilane:</p> <p>- kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet;</p> <p>- määrab kujutamisaainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo -, olustikumaal).</p>	<p>Tervis ja ohutus:</p> <p>- töövahendite ja instrumentide kasutamine.</p> <p>Väärtused ja kõlblus:</p> <p>- aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis;</p> <p>- väärtuste edastamine läbi kunstiteoste.</p>	

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
-----------------------	---------	-----------

Loodusvööndid / Piltsõnastiku koostamine	Õpilane: - on avatud loomingulistele ideedele; - kavandab, planeerib oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid; - kasutab erinevaid teabeallikaid loova mõttetöö ja praktilise tegevuse ühendamiseks.	Piltsõnastiku koostamine.
Kultuur / Plakatite konkurs / Esitlused erinevate maade kultuurist	Õpilane: - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid; - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne).	Maaailma riikide vaatamisväärsuste kujutamine.

2.3.3. 9. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kujutamise- ja vormiõpetus		Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: - plaanimine ja ideede arendamine (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - näituste, muuseumide külastamine, töötubade külastamine; - joonestamise seod elukutsetega;	Ühiskonnaõpetusest: lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega, töö grupidest. Matemaatikast: lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist. Joonlauaga mõõtmine, sirkli kasutamine. Geomeetrilised kujundid. Rütm. Mõõtmised. Proportsioonid. Tehnoloogiast:
Kompositsioonelemendid ja teose ülesehitus ruumilises teoses (skulptuur, arhitektuur, disain). Ümbruse kujutamine, erinevate objektide kujutamine. Pildiruum-ruumilisuse edastamine. Kompositsioon-tasakaal, domineeriv osa pildil, koloriit, liikuvus.	Õpilane: - tunneb kompositsiooniskeeme. - hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid; - kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes;		

<p>Inimene tegevuses, nägu, meeleolu, liikumise kujutamine. Perspektiiviõpetus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel; - kujutab inimest erinevas asendis ja tegevuses. 	<ul style="list-style-type: none"> - võimete ja huvide teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutemisstrateegiatega, sh õpioskuste omandamine. <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - töökeskkonna korrashoid; - keskkonnaprobleemidele lahenduste otsimine: näiteks taaskasutus ja taaskasutusmaterjalidest meisterdamine; - säästvat suhtumist ümbritsevasse arendamine, õpitakse teadvustama end tarbijana: õpilane kasutab materjale säästlikult, käsitseb kasutatavamaid töövahendeid õigesti ning ohutult. <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rühma- ja grupidööd, mis arendavad koostööoskust, pakuvad võimalust katsetada erinevaid rolle; - probleemide loomingulise lahendamise oskuse arendamine; (ideede genereerimine, visandamine, katsetamine, organiseerimine, protsessi plaanimine, koostamine, leiutamine); - kooli kaunistamine üritusteks; - osalemine koolivälistel kunstikonkurssidel. <p>Kultuuriline identiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eesti, vene, ukraina ning teiste kultuuride traditsioonidega tutvumine (kunstnikud, arhitektuur, 	<p>lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist.</p> <p>Kehalisest kasvatuses: lähtudes arendatakse tähelepanu, mootorikat.</p> <p>Eesti keel: Teksti, terminite mõistmine ja kasutamine. Funktsionaalne lugemisoskus ning infokanalite kasutamise oskust.</p>
<p>Disain ja keskkond</p>			
<p>Keskkonadisain, tootedisain, sisekujundus.</p> <p>Joonestamise kasutusala, joonestusvahendid.</p> <p>Standardkirja ja fantaasiakirja kujutamine.</p> <p>Joonise vormistamise reeglid, aksonomeetria kasutusala.</p> <p>Ruumikujundus (skulpturaalsed objektid rühmatööna). Praktiline disain: reklaamsärgi või plakati kujundus.</p> <p>Infootsing erinevatest teabeallikatest. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse.</p> <p>Disaini areng Eestis ja maailmas.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; - analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses; - oskab käsitleda erinevaid joonestusvahendeid, mõõta sirkliga; - oskab vormistada jooniseid, plakateid, kaarte; - oskab lugeda ja joonestada detailide kolmvaateid; - oskab näha vorme ruumiliselt ja kujutada neid pinnal. Oskab sirkli abil joonestada geomeetrilisi objekte ja vorme. - oskab lugeda ehitusjooniseid ja lihtsamaid ise koostada. - oskab teha visandeid, oskab visualiseerida ideid. - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; - analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses; - oskab käsitleda erinevaid joonestusvahendeid, mõõta sirkliga; - oskab vormistada jooniseid, plakateid, kaarte; - oskab lugeda ja joonestada detailide kolmvaateid; - oskab näha vorme ruumiliselt ja kujutada neid pinnal. Oskab sirkli abil joonestada geomeetrilisi objekte ja vorme. - oskab lugeda ehitusjooniseid ja lihtsamaid ise koostada. - oskab teha visandeid, oskab visualiseerida ideid. - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid. 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; - analüüsib enne kasutamist visuaalseid kujutisi, keskkondi, jooniseid, skeeme ja sümboleid suhtluses; - oskab käsitleda erinevaid joonestusvahendeid, mõõta sirkliga; - oskab vormistada jooniseid, plakateid, kaarte; - oskab lugeda ja joonestada detailide kolmvaateid; - oskab näha vorme ruumiliselt ja kujutada neid pinnal. Oskab sirkli abil joonestada geomeetrilisi objekte ja vorme. - oskab lugeda ehitusjooniseid ja lihtsamaid ise koostada. - oskab teha visandeid, oskab visualiseerida ideid. - märkab ja kirjeldab igapäevaelu probleeme, mida lahendades läbib kõik disainiprotsessi etapid.

Kunstimaailm			
<p>Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevad kunstiliigid (meediakunst ja erinevadinfoallikad kunsti edastajana). Kunstide seosed (kunsti ja kultuuri seosed kaasajal). Rahvakunst ja selle areng (tänavakunst ja selle mõju kultuurile). Looming ja autorlus (tuntumad kunstnikud ja nende teosed). Kunstiteoste analüüs, kunstiürituste külastamine, nähtu põhjal arutelu.</p>	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uurib iseseisvalt kunstnike, kunstiteoste ja kunstivoolude tausta; - leiab infot erinevate allikate kohta, suhtudes neisse allikakriitiliselt; - kasutab peamisi kunstimõisteid ja teab kunstnikke; - kirjeldab ja analüüsib kunstiteoseid arvestades sisu, vormi, konteksti, otstarvet; - määrab kujutamisainestiku alusel kunstiteose žanri (religioosne, mütoloogiline, ajaloo -, olustikumaal); - suhtub loominguliselt kunsti ja kultuuri erinevatesse nähtustesse: karikatuur, sarž; grafiti; tegevuskunst (häppening , performance); massikunst (foto, film, video, reklaam); kitš; virtuaalne kunst. 	<p>tarbekunst jne);</p> <ul style="list-style-type: none"> - teadmiste arendamiseks on kui tunnitöö, nii ka temaatiliste näituste külastamine töötoad jne. <p>Teabekeskond ja meediakasutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kunstiteoste analüüsimine eetilises võtmes (kaasaegne kunst, videokunst); - analüüsib ja kasutab meediamaailma sisu ja allikaid, tunnustab autorsust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt. <p>Tehnoloogia ja innovatsioon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaasaegsete kunstimeediumide kasutamine; -praktilised loovtegevused. <p>Tervis ja ohutus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - töövahendite ja instrumentide kasutamine. <p>Väärtused ja kõlblus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud kunstitunnis; - väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste väljendamist. Näitustes osalemine; - väärtuste edastamine läbi kunstiteoste. 	

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Näitus „Eesti kunst“	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne); - kasutab erinevaid teabeallikaid loova mõttetöö ja praktilise tegevuse ühendamiseks. 	Eesti kunstiteoste reproduktsioonide valmistamine ja tööde väljapanek.
Kooli kaunistamine tähtpäevadeks	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab, mida kujutab endast disain ning kuidas töötab disainer; - on avatud loomingulistele ideedele; - kavandab, planeerib oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid; - väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi, kasutades kahe- ja kolmemõõtmelise kujutamise baaselemente ja kompositsiooni põhimõtteid; - tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid; - visandab ja kavandab loovülesandeid lahendades, rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus jne). 	Kooli kaunistamine tähtpäevadeks.

3. Hindamine

Hindamine kunstiainetes suunab ja julgustab õpilasi õppima ning tekitab ja hoiab huvi kunstija muusika vastu. Hindamise aluseks on põhikooli riikliku õppekava üldosas sätestatu, kunsti ja muusika ainekavas esitatud õpitulemused ning kooli kehtestatud hindamisjuhised. Hindamise nõuded ja korraldus, sh mittenumbriilise hindamise kasutus ja kooliõppekava väliselt, sh mitteformaalhariduses omandatud teadmiste ja oskuste arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas. Hindamise käigus saavad õpilased mitmekülgset tagasisidet oma töökultuuri ja töö ning individuaalse arengu kohta, millega toetatakse nende kujunemist positiivse minapildi ja adekvaatse enesehinnanguga enastjuhtivaiks õppijaiks. Hindamisega luuakse õpilastele võimalusi õppe vältel oma edusamme esile tuua, julgustades neid enda tugevaid külgi kasutama ja uusi oskusi arendama. Õpilastele võimaldatakse eri viise eneseanalüüsiks ja kaaslastelt tagasiside saamiseks ning selle aktseptimiseks. Õpetaja saab hindamise kaudu teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppe kui ka iseenda pädevuste arendamiseks.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilastele tagasisidet andma. Õpilasele on õppeühiku (õppetegevuste kogum, mis on suunatud samade õpitulemuste saavutamisele) alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamiskriteeriumid. Õpilast suunatakse õppe käigus oma õppimist ja seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ning reflekteerima.

Aineteadmiste ja -oskuste kõrval antakse tagasisidet üldpädevuste arengu ning väärtushoiakute ja -hinnangute kujunemise kohta. Hoiakute kujunemise kohta antakse tagasisidet suunavate ja toetavate sõnaliste hinnangutega. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid pööratakse tähelepanu ka õpilase keelekasutusele, sh kunsti- ja muusikaterminite õigele kasutusele ning õigekirjale, mida arvestatakse hindamisel ülesande eesmärgi ja kokkulepitud hindamiskriteeriumide põhjal.

Hindamisel lähtutakse õppimisele seatud eesmärgist ja hinnatakse seda, mida on õpetatud, rakendades nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnatena. Diagnostiliselt hinnates selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ning eriomased õpiraskused, et kavandada edasist õppimist ja õpetamist. Erineva keerukusastmega teadmiste, oskuste ja hoiakute hindamise võimaldamiseks kasutatakse mitmekesiseid hindamisviise ja -vorme. Hindamisvahendi ja -viisi valik sõltub seatud õppe-eesmärkidest ning eeldatavast õpitulemusest.

Kunstiainete valdkonnapädevuse omandamisel on õppe jooksul oluline roll kujundaval hindamisel, mis toetab õpilase eneseusku ja innustab teda oma võimeid arendama. Kujundava hindamise kaudu saab õpilane temale arusaadaval viisil esitatud suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kujundava hindamise rakendamist toetab õppeolukorras tehtud tööde õpilasepoolne dokumenteerimine näiteks kavandite, jooniste, õpimapi, blogina vms.

Kunstiainetes väärtustatakse harjutamist. Õpitulemuste saavutamise toetamise kõrval keskendutakse kujundava hindamise vältel järgmistele aspektidele:

- 1) loovuse arengu toetamine (probleemide märkamise, mõtete voolavus ja paindlikkus, originaalsus, probleemilahendamisoskused, refleksioon);
- 2) huvi ja nii õppest kui ka kunsti- ja kultuurielust aktiivse osavõtu toetamine;
- 3) isikliku sideme loomine ainega ja isikupärase väljenduslaadi otsimine;
- 4) sallivuse areng ja silmaringi avardumine.

Kooli õppekavas kehtestatud hindamisjuhiste järgi võib arvestada tunnist osavõtu aktiivsust ja tunnivälist muusikategevust (nt osalemine koolikooris, orkestris, ansamblis, esinemine kooliüritustel, kooli esindamine konkurssidel/võistlustel, sh muusikaolümpiaadil).

Kokkuvõtvalt hinnatakse üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, lähtudes õppest kui tervikust ja taotletavatest õpitulemustest, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib olla sõltuvalt töö mahust erinev kaal. Hindamiskriteeriumid loob õpetaja õpilasi kaasates kooli kehtestatud hindamisjuhiste põhjal.